

A-bas.

$\text{♩} = 100$

690. *M A R S C H*

Denna marsch, vilken är den samma som Hins Anders spelade och benämnde »Karl Johans marsch» (jfr. n:r 199 och n:r 319, h. I) hade Sjungar Lars efter sin fader, vilken spelade den, då han drog ut i fälttåget mot Norge. »Han spelade ända tills han kom fram, då han slängde fiolen och tog musköt», berättar Sjungar Lars om fadern.

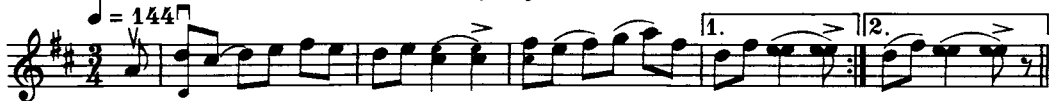
På dödsbädden hade prästen besökt den gamle krigaren och då tillsagt honom att om han hade något som tyngde sitt samvete, borde han bekänna detta för sin själasörjare. Härtill hade Sjungare genmält, att det enda han hade att bekänna var »att han skjutit ihjäl åttio».

691. P O L S K A

efter fadern

A-bas.

♩ = 144

Tydiligen föreligger här en genom moderna inflytelser påverkad förvanskning från *d*-moll till *d*-dur, vilket är en mycket vanlig företeelse. Hos Sjungar Lars hade denna förvanskning blivit fullt genomgripande, ty trots sin höga ålder saknade han alla molltoner. Man kan med säkerhet antaga att Sjungar Lars, då han hörde polskan av sin far, lärde den och till en början spelade den sålunda:

Låten föreligger i åtskilliga versioner. Jfr. t. ex. den gamla visan: »Vackra flickor ä så kärliga», etc. Se även Lundin n:r 339 och Södersten n:r 563 h. II.

692. POLSKA

$\bullet = 144$

5

1. 2.

1. 2.

I denna polska grep Sjungar Lars konsekvent i stället för *f* en ton i läge mellan *f* och *fiss*.

693. M A R S C H

Första reprisen har udda antal takter (nio). Detta har tydligen åstadkommits genom förlängning av tonen *a* i fjärde takten med en hel takts tidsvärde. Ibland spelade dock Sjungar Lars låten så,

att förlängningen fick blott en halv takts tidsvärde: *etc.*

Låten kom härigenom i baktakt, men då sökte Sjungar Lars återställa jämvikten genom att vid reprisens avslutande förlänga sista tonen, *e*, med likaledes en halv takts tidsvärde:

Oklarheten med denna låt häves, om första reprisens femte takt bortskäres. Fjärde takten får då denna lydelse: *etc.*

Marschen, som Sjungar Lars lärt av sin fader, var en bröllopsmarsch och brukade spelas när brudfolket kom till bröllopsgården. Den användes dock även ibland som skänklåt.

A-bas.

694. P O L S K A

Låten, som är en gammal Limapolska, har säkerligen ursprungligen spelats i moll; därpå tyder dess allmänna karaktär. En annan spelman i Lima, Olers Olof Olsson, till vilken vi senare återkomma, har samma polska i sin repertoar (se n:r 727), och att han spelar den i moll ger stöd för antagandet att melodien — sådan den av Sjungar Lars framförts — utgör en förvanskning vad tonarten beträffar.

Dessa hos Sjungar Lars överallt förekommande förvanskningar från moll till dur kunde möjligen i någon mån bero på att han var ofärdig i vänstra handen, vilket på ett menligt sätt torde ha inverkat på hans förmåga att lätt ändra handställning, och därför hänvisade honom till att i görigaste mån använda sig av samma tonart. Han spelade nämligen så gott som huvudsakligen i *♩*-dur, och då han någon gång använde sig av annan tonart, t. ex. *c*-dur, togs i stället för *f* en ton mitt emellan *f* och *f*is. (Se n:r 692.)

Sjungar Lars spelar såväl Näckens polska som Sinclairsvisan — betecknande nog — i dur.

(O. A.)

695. P O L S K A

A - bas.

Springlek

♩ = 144

Här gäller samma anmärkning som vid föregående låt. Valla Erik Samuelsson spelar polskan i c-moll. (Se n:r 732). Både Sjungar Lars' och Samuelssons versioner utgöra tydligen varianter till »Strömkarlen spelar». Jämför även n:r 179 h. I och n:r 582 h. II.

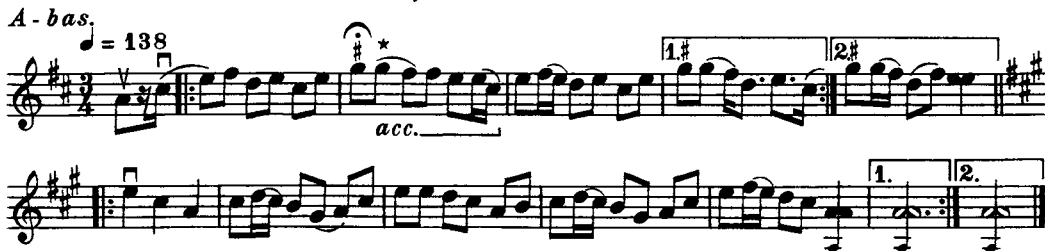
Polskan spelades även på norska sidan, där Sjungar Lars' fader skulle ha lärt den.

Denne Sjungare var en lika framstående jägare och skidlöpare som han var duktig spelman. Sålunda hade han en gång, då han blivit anmodad att spela på ett bröllop i Transtrand, farit på skidor den tretton mil långa vägen till Elverum i Norge och åter för att köpa strängar till sin fiol, och därtill använt så kort tid, att det förut skulle ha ansetts som outförbart. »Uti alla sina företag var Sjungare hastig», berättar en krönikör från hans hemtrakt, »jämväl då han skulle spisa den mat som lades framför honom; då gick hans mun som på ett hungrigt får som står i gröngräset.»

Då det gällde att spela på bröllopen var han outtröttlig; han kunde hålla på dygnet om och gjorde endast uppehåll då han skulle äta. Bortåt midnattstiden, då han kände sig sömnig och ögonlocken hotade att falla tillhopa, kunde det ibland hända att han tog sig en liten tupplur under det han spelade. När han då börjat en polska, och de dansande voro i full gång, kunde han glida in i en lätt slummer under det han helt automatiskt fortsatte att spela låten ända tills de dansande tröttnat och upphört med dansen, då Sjungare vaknade och tog upp en ny låt. Sin uppgift som spelman tog han mycket allvarligt och höll alltid god ordning där dans pågick. Till den ändan brukade han medföra en kraftig käpp, med vilken han ingrep om ordningen på något sätt stördes bland de dansande.

(O. A.)

696. P O L S K A

* På detta ställe gjorde Sjungar Lars ett kortare uppehåll, men genom att öka takten i det följande hade han snart inhämtat det förlorade.

Låten ansågs av Sjungar Lars för mycket gammal. Han hade i sin ungdom hört den spelas av en då nittioårig spelman och målare, *Mattias Hansson* från Lima.

A - bas.

697. *P O L S K A*

Även denna polska uppgavs vara en gammal Limalåt. Sjungar Lars hade lärt den av en gammal soldat vid namn *Glad*.

A - bas.

698. *P O L S K A*

♩ = 138

Polskan är spridd i övriga delar av landet.

Jfr. Lars Orre, n:r 628, h. II.

(O. A.)

Polska efter Sjungar Lars Larsson 1826-1910, Hammarsbyn, Lima
Ur Nils Andersson, "Svenska låtar", Dalarna

699. *P O L S K A*

Denna melodi har förr spelats mycket i hela landet, i synnerhet i de östliga och sydliga landskapen. Såväl denna som föregående polska betecknades av Sjungar Lars som »Hälsingepolskor».
(O. A.)

A - bas.

700. *P O L S K A*

$\text{♩} = 152$

Jfr. Omas Ludvig Larsson n:r 758.

Sjungar Lars betecknade låten som urgammal.

701. V A L S

$\text{♩} = 66$

Ibland togs första takten så här:

Valsen är ej någon speciell Dalalåt, ty den är spridd över hela landet och kan därför anses som gemensam egendom.

(O. A.)

A - bas. $\text{♩} = 63$

702. *V A L S*
efter Gammalgårds Ola

703. VALS

$\text{♩} = 63$

Även denna vals är mycket känd och allmän över hela landet.

* De flesta versioner av denna vals ha på dessa ställen ♩ i stället för ♩ . Att Sjungar Lars spelat ♩ är förklarligt med hänsyn till hans ofärdighet i vänstra handen. Liknande exempel återfinnas hos andra spelmän, bl. a. Anders Lundin, n:r 345, h. II.

(O. A.)

704 a. *SPRINGLEK*

Här nedan (b) noteras låten med hänsyn till den fiolstämning som användes.

704 b.

Stämn.

Låten är säkerligen mycket fragmentarisk i det skick vari den spelades av Sjungar Lars. Den har norskt ursprung och skall ha kommit från norra Rörös, där fadern lärt sig polskan.

705 a. SPRINGLEK

♩ = 152

* Eller :

Efterföljande (b) är noterad för omstämd viol.

705 b.

Stämn.

$\text{♩} = 152$

• Eller:

706. P O L S K A

A - bas.

$\text{♩} = 144$

* Denna takt är säkerligen övertalig, och den sista — som i så fall är den åttonde — skulle då

te sig så här:

Valla Erik Samuelsson spelar låten i moll. Jfr. n:r 731.

»En mjuk polska» säger Sjungar Lars.

707. P O L S K A

♩ = 126

Andra reprisens två första takter togs
ibland så här:

Jfr. Omas Ludvig n:r 769.

708. P O L S K A

A - bas.

$\bullet = 144$

Låten ansågs av Sjungar Lars för mycket gammal.

Båda repriserna ha udda antal takter, första reprisen tre, andra sju.

A - bas.

709. P O L S K A

$\text{♩} = 152$

Båda första repriserna utgöra varianter av samma melodi. Ännu en tredje version förekom ibland av följande utseende:

Polskan skall, enligt Sjungar Lars, ha kommit från Transtrand.

710. POLSKA

A - bas.

♩ = 126

The musical score is written for a single voice in G major (one sharp) and 2/4 time. It consists of seven staves. The first staff includes a tempo marking of 126 beats per minute. The melody is characterized by eighth and sixteenth notes, often beamed together. The fifth staff features a section with 'pizz.' (pizzicato) and 'arco' (arco) markings, indicating a change in playing style. A 'bis' marking is placed above a repeat sign in this section. The piece concludes with a double bar line on the seventh staff.

En annan variant till denna polska återfinnes längre fram. Se n:r 740.
 Jfr. även Lars Åhs, n:r 441, h. II.

(O. A.)

710. POLSKA

A - bas.

♩ = 126

The musical score is written for a single voice in G major (one sharp) and 2/4 time. It consists of seven staves. The first staff includes a tempo marking of 126 beats per minute. The melody is characterized by eighth and sixteenth notes, often beamed together. The fifth staff features a section with 'pizz.' (pizzicato) and 'arco' (arco) markings, indicating a change in playing style. A 'bis' marking is placed above a repeat sign in this section. The piece concludes with a double bar line on the seventh staff.

En annan variant till denna polska återfinnes längre fram. Se n:r 740.
 Jfr. även Lars Åhs, n:r 441, h. II.

(O. A.)

711. POLSKA

A - bas.

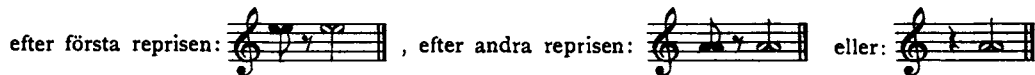
$\text{♩} = 132$

712. POLSKA
efter fadern

Efter sista takten tillades vanligtvis ännu en takt av följande lydelse:

Jfr. Troskari Erik Persson n:r 826 och Haga Olof Persson n:r 850.

713. POLSKA

efter farfadern

♩ = 144

714. POLSKA

♩ = 138

Låten, som ursprungligen skall vara en vallåt, har fordom blåsts på horn. Laur har lärt den av en gammal spelman vid namn *Tor Hans Hansson* från Sörbäcken, Lima.

715. *V A L S*
after Tor Hans

$\text{♩} = 54$

716. V A L S

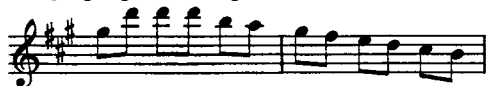
efter »Ponta»

♩. = 60

* Här var ett svårt ställe och en stötesten för Laur, som det gällde att så geschwint som möjligt komma förbi, vilket hade till följd att dessa båda takter vid framförandet blevo något otydliga och framträdde på olika sätt för varje gång de omtogos.

Ibland fingro de detta utseende:

Ibland kommo de

att låta så här:

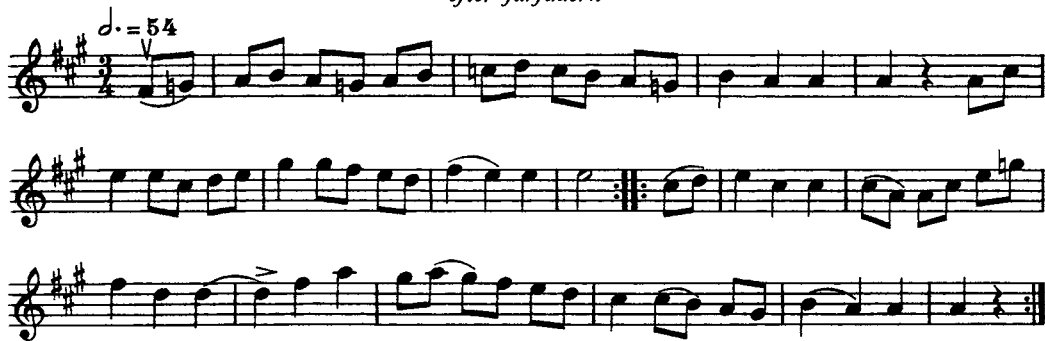
o. s. v.

Det var därför förenat med en del svårigheter att få klarhet i hur det egentligen skulle vara, men genom att förmå Laur spela igenom takterna i sakta tempo fingro de den lydelse som ovan noterats, vilken även torde vara den riktiga.

Per i Holen eller Ponta, som han gemenligen kallades, var i sin ungdom gårdfarihandlande. Vid sina färder kom han ofta i beröring med spelmän, och då han efter en fyraårig vistelse i Hedemoratrakten återkom hem, hade han uppnått så stor skicklighet på fiolen, att han blev en eftersökt bröllopsspelman såväl i sin egen som i angränsande socknar, och för de medel, han förtjänade härpå, kunde han med tiden köpa sig egen gård.

Även bland spelmännen i orten fick Ponta stort anseende, isynnerhet för sina valser som voro av en mera modern art än de i trakten gängse — svårspelade och i sin art ståtliga melodier, ofta bestående av fyra eller fem repris. Dessa valser ha efter honom omhuldats och spelats av de flesta i dessa trakter boende spelmän av den nuvarande generationen.

717. V A L S
efter farfadern

Jfr. bl. a. n:r 284, h. I och n:r 683, h. II.

718. SPRINGLÅT

efter Ås Johannes

Låten kallades av Laur för springlåt och är troligen identisk med schottisch, vars karaktäristiska kännetecken den har gemensamt med denna melodityp.

Ås Johannes var en bekant spelman i Transtrand, samtida med Ponta och Laurs fader, Skommar Hans Larsson. En gång, då bröllopspågick i Lima, därvid Ås Johannes blivit anmodad att spela, kommo Barbro Lars Persson från Skålmo och Skommar Hans sent på kvällen in till Ponta för att förmå honom att medfölja till bröllopsgården och upptaga tävlan med Ås Johannes, då det grämde dem att icke Ponta, som enligt deras mening var skickligare spelman än Ås Johannes — och därtill sockenbo — blivit ombedd att spela. Ponta, som redan gått till sängs, var ej villig härtill, men med hjälp av några supar lyckades de övertala honom, och det bar i väg till dansstugan. Vid framkomsten ställde sig Ponta bakom Ås Johannes' stol och hörde på dennes spel, men blev snart otålig och utropade: »Hit med fiolen, du kan fan inte spela», och så började en kappspelning, som varade ett helt dygn. Det led ingen brist på förfriskningar på stället, båda voro ivriga att göra sitt bästa och ingen av dem tycktes tröttna. Slutligen enades de dock om att Ås Johannes var skickligare att spela springlekar, men Ponta hade obestriddligen de bästa valserna.

719. POLSKA

♩ = 138

The musical score consists of three staves. The first staff is in treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a 3/4 time signature. It begins with a tempo marking of ♩ = 138. The melody is composed of eighth and sixteenth notes, with a first ending bracketed and a second ending bracketed. The second staff is in treble clef and contains a bass line with eighth notes and a melodic line with eighth notes and a triplet. It includes an 'acc.' (accelerando) marking. The third staff is in treble clef and contains a bass line with eighth notes and a melodic line with eighth notes and a triplet. It also includes an 'acc.' (accelerando) marking and first/second endings.

Låten skall, enligt Laur, härstamma från Lars Olsson Sjungare.

720. BRUDMARSCH FRÅN LIMA

efter farfadern

* På dessa ställen utdrogs tonen med ännu en fjärdedels nots tidsvärde.

Marschen spelas i olika varianter av de flesta spelmännen i Lima och Transtrand. Jfr. t. ex. Olers Olof Olsson n:r 724 samt Omas Ludvig Larsson n:r 763.

Farfadern berättade att ett bröllopsfölje en gång drucknade på väg till kyrkan. Endast spelmannen räddades, och när han kom i land spelade han då denna marsch.

721. POLSKA

efter fadern

722. POLSKA

♩ = 144

* Den rytmiska gestaltningen i dessa takter tenderade närmare till detta utseende:

Sjunde takten utfördes på liknande sätt som tredje takten.

723. POLSKA

från Lima

De rytmiska förskjutningar, som här komma till synes, äro av samma art som i föregående låt. Vissa toner accentuerades kraftigare samt drogos ut något längre än deras tidsvärde här ovan anger, varav följde att övriga taktodelar fingo ett något ökat tempo. Sålunda fick rätteligen första reprisen följande utseende:

Olers Olof hade för vana att markera takten medelst kraftiga stampningar, vilket skedde på första och andra taktdelarna i polskan, därvid nerslaget på andra taktdelen alltid kom något förr, än vad som rätteligen bort ske.

724. BRUDMARSCH

efter »Per på Holmholen»

♩ = 80

Första reprisen har sju takter. Troligen har efter sjätte takten borttappats en figur, motsvarande en halv takt, vilken jämte nuvarande sjunde taktens första hälft bildat den ursprungliga sjunde takten. Sista tonen, *d*, har i stället utfyllt åttonde takten.

Omas Ludvig Larsson i Transtrand spelar marschen i sitt mest fullständiga skick. Se n:r 763. Jämför även Skommar Laur, n:r 720.

725. V A L S

after »Ponta»

♩. = 69

♩. = 69

Denna vals hade Ponta lärt sig av en ingenjör i Falun vid namn *Klingvall*.

726. P O L S K A

* Olers Olof spelar här $\hbar$, men den ursprungliga tonen torde med säkerhet vara c .

Polskan skulle, enligt Olers Olof, ha kommit till Lima med en spelman som var från Höljes i norra Värmland.

727. POLSKA

Låten uppgavs av Olers Olof vara en gammal Limapolska.

728. P O L S K A

efter Lars Olsson Sjungare

$\text{♩} = 144$

Denna polska lärde Sjungare »i norska kriget».

729. P O L S K A

♩ = 152

Olers Olof har polskan efter en målare från Rättvik, kallad *Rättviks Anders*.

730. P O L S K A

Låtens andra repris är indentisk med andra reprisen i en polska som Skommar Laur spelar, och vilken skulle härstamma från Lars Olsson Sjungare.

Jfr. n:r 719.

731. POLSKA

efter Sjungar Lars

$\text{♩} = 138$

Se Sjungar Lars n:r 706.

732. P O L S K A

»Strömkarlen spelar»

♩ = 138

* Här och på likartade ställen glider Samuelsson behändigt från *d* till *ess* med tredje fingret, och vice versa. *Ess* togs alltid med tredje fingret.

Polskan har Samuelsson lärt efter Knut Olof Olsson i Sörnäs, som sjungit den.

Jfr. Dränds Karl n:r 179, h. I, Södersten n:r 582, h. II, och Sjungar Lars n:r 695.

733. POLSKA

Jfr. Lars Orre, n:r 629, h. II.

734. V A L S

$\text{♩} = 69$

* Eller:

Jfr. Omas Per Nilsson n:r 752.

735. *VALLÅT*

736. VALLÅT

737. *VALLÅT*

738. *VALLÅT*

739. P O L S K A

efter Kvarnmyr Lars

♩ = 138

* Här påskyndades tempot, så att slutet av reprisen i början tedde sig på följande sätt:

** Eller:

740. POLSKA

efter Kvarnmyr Lars

♩ = 144

The musical score consists of six staves. The first staff begins with a treble clef and a 2/4 time signature. The tempo is indicated as ♩ = 144. The key signature has one sharp (F#). The notation includes various rhythmic values, including eighth and sixteenth notes, and some measures contain triplets. The lower staves (third, fourth, and fifth) include performance instructions: 'pizz.' (pizzicato) and 'arco' (arco). A 'bis' instruction is placed above a repeat section in the fifth staff. The piece concludes with a double bar line on the sixth staff.

Låten förefinnes i skilda versioner från olika landskap.

Jfr. t. ex. Sjungar Lars, n:r 710, samt Lars Åhs, n:r 441, h. II.

741. V A L S
efter Kvarnmyr Lars

742. V A L S

Näst sista takten i andra reprisen är övertalig.

Sista reprisen har endast sju takter. Tydligt har första takten borttappats vid omtagningen efter de fyra första takterna. Inskjutes denna takt efter fjärde takten, får reprisen sin ursprungliga och rätta lydelse.

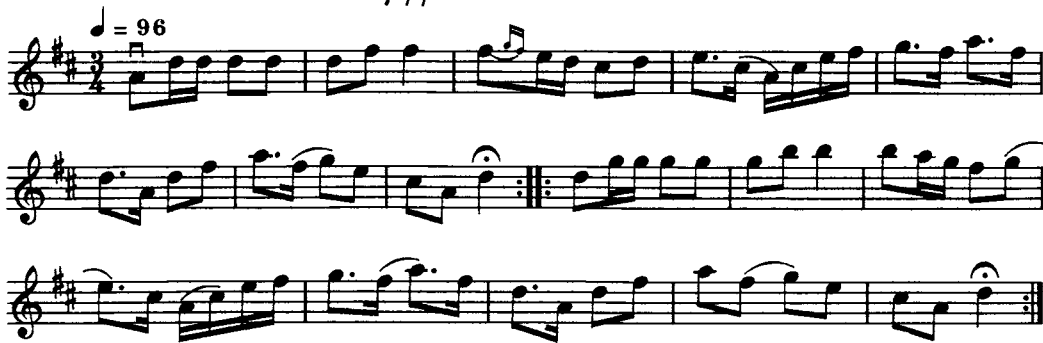
743. *P O L S K A*

♩ = 138

En gammal Limapolska, enligt Johansson. Han hade den efter Kvarnmyr Lars, som lärt den av äldre spelmän.

744. GÅNGLÅT

Sista taktdelen i båda repriserna utdrogs med ännu en fjärdedels nots tidsvärde.

Låten, som egentligen är en gammal visa, hade Johansson lärt sig av *Halses Per Jonsson*, som sjöng den.

745. V A L S

»När Hin och bonden kappspelade»

♩. = 69
Bonden:

Gammel Jerk:

Valsens båda repriser utgöra en tävlan mellan en spelman och »Gammel Jerk». Första reprisen har spelmannen, därefter fortsätter Hin med nästa repris, som är ofullständig och endast består av sju takter, vilket ger utslaget: spelmannen segrar och Hin drar kortaste strået.

746. G Å N G L Å T

efter Kvarnmyr Lars

♩ = 92

747. BEVÄRINGSLÅT

efter Kvarnmyr Lars

♩ = 92

748. VALLÅT

efter Kvarnmyr Lars

749. BRUDMARSCH

♩ = 92

* Dessa ställen togos som en femnotsfigur med alla tonerna ungefär lika långa:

Omas Per hade svårt att påminna sig marschen, och först efter flera omspelningar började den framträda i den form, som han trodde vara den rätta. Taktindelningen och isynnerhet tonartsförhållandena i första och början av andra reprisen voro dock ej fullt lika med ovanstående, utan hade i stället följande utseende:

En dotterdotter till Omas Per, *Omas Hanna Hansson*, vilken var närvarande vid uppteckningsarbetet, upplyste emellertid att morfadern spelat låten på ett annat sätt för i tiden, vilket hon mycket väl påstod sig kunna minnas. Och så sjöng hon melodien i den version, som här ovan först upptecknats, med första reprisen i moll och med en taktindelning, som torde komma i närmare överensstämmelse med det sätt varpå låten ursprungligen framförts.

750. M A R S C H

Omas Per trodde ej att denna låt var så värst gammal. Han kunde ej uppge varifrån han fått den.

75I. POLSKA

efter Sjungar Lars

$\text{♩} = 138$

acc. _____ *sf sf sf*

acc. _____ *sf sf sf*

sf sf sf acc. _____

_____ *sf sf sf* acc. _____

acc. _____ *sf sf sf* acc. _____ *sf sf sf* acc. _____

* Dessa toner höllos ut något längre än vad deras tidsvärde utvisar, varemot tempot i de omedelbart efterföljande taktdelarna i samma mån utökades.

752. V A L S

efter Rävhalten

♩. = 66

Rävhalten kallades en gammal spelman, som vistades mycket i Transtrand på 1850-talet.

Jfr. Lars Samuelsson, n:r 734.

753. V A L S

efter Mogu Erik $\text{♩} = 66$

Mogu Erik spelade mycket till dans, fick ofta sin fiol sönderslagen, men limmade ihop den på nytt, »så att den blev bättre för varje gång».

754. *VALLÅT*

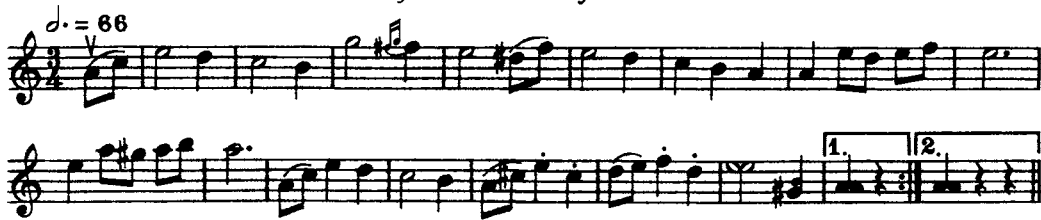
755. V A L S

efter morfadern och Simons Per Jonsson

$\text{♩} = 69$

756. *V A L S*
after Simons Per Jonsson

757. V A L S

after Ponta

♩. = 66

The musical score is written for a single melodic line in treble clef, A major (three sharps), and 3/4 time. It consists of ten staves of music. The tempo is marked as ♩. = 66. The piece features several first and second endings, indicated by '1.' and '2.' above the staff. The first ending typically leads to a repeat or a different section, while the second ending leads to the final conclusion. The score ends with a double bar line and a repeat sign. The key signature remains A major throughout.

*Fine.**D. S. al Fine.*

758. POLSKA

efter Sjungar Lars

$\text{♩} = 152$

The musical score consists of five staves. The first staff begins with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The tempo is marked as quarter note = 152. The second staff has a repeat sign and two endings. The third staff has a repeat sign and two endings. The fourth staff has a repeat sign and an 'acc.' marking. The fifth staff has a repeat sign and a '3' marking.

I första takten spelades *c*, i femte *ciss*.

760. P O L S K A

efter morfadern

761. POLSKA

efter morfadern

♩ = 152

762. P O L S K A

efter morfadern

Låten är tydligen ingen genuin Transtrandspolska, utan införd från annat håll. Den rytmiska gestaltningen närmar sig här mazurkatypen, och den visar så pass moderna drag att den ej kan hänföras till den grupp, som de äldre Västerdalspolskorna räknas till.

Omas Per skall ha lärt polskan av en son till Ås Johannes, vid namn *Jannes Larsson*, vilken ofta brukade spela den.

763. BRUDMARSCH

Jfr. Skommar Laur n:r 720 och Olers Olof n:r 724.

Marschen hade ofta spelats av Omas Per som brudmarsch på väg från kyrkan. Den kallades även för *sorgelåten*.

Omas Ludvig spelade denna melodi på ett tungt och starkt markerat sätt, samt i mycket sakta tempo.

764. POLSKA

efter morfadern

$\text{♩} = 144$

765. P O L S K A

efter Simons Per Jonsson

Simons Per brukade spela denna polska på spelpipa.

766. V A L S

efter Omas Per $\text{♩} = 72$

767. POLSKA
efter Kus Hans Hansson

♩ = 144

768. V A L S

after morfadern

$\text{♩} = 69$

769. P O L S K A

efter morfadern

♩ = 120

Polskan skall Omas Per ha efter Per Olsson i Norra Brända.

770. P O L S K A
efter morfadern

Även denna låt hade Omas Per lärt av Per Olsson.

En kyrkoherde i Transtrand hade polskan till sin favoritlåt, och på bröllopen bad han alltid om den låten innan han skulle bege sig hem.

Melodien finnes i ett stort antal varianter från olika delar av landet.

Jfr. Sjungar Lars n:r 699.

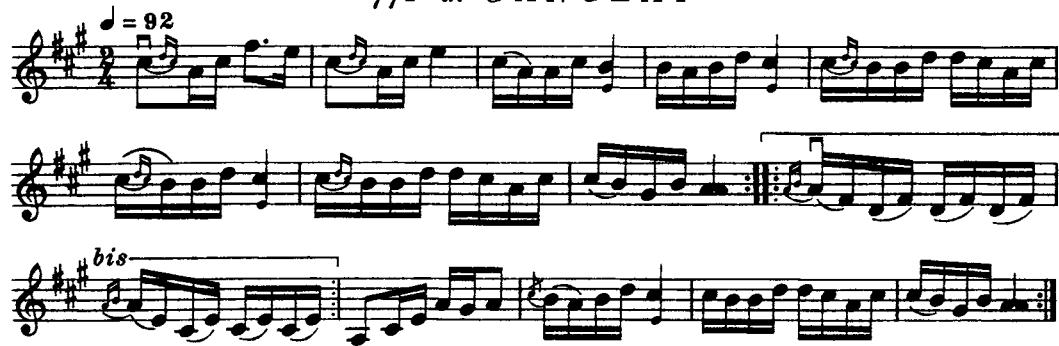
77I. POLSKA

efter morfadern

♩ = 144

772 a. G Å N G L Å T

772 b.

Stämn.

♩ = 92

Gånglåten är en variant till Stenbockens marsch.

Jfr. t. ex. Timas Hans, n:r 26, h I. m. fl.

773. V A L S

efter morfadern $\text{♩} = 66$

775. V A L S

efter morfadern

$\text{♩} = 69$

Valsen hade Omas Per lärt av en spelman, *Jon Lenserud* från Trysil i Norge, vilken vistades mycket i Transtrand på 1880-talet.

776. V A L S

efter morfadern $\text{♩} = 69$

777. POLSKA

efter morfadern

$\text{♩} = 120$

1.

2.

bis

1.

2.

779. POLSKA

$\text{♩} = 144$

780. FRIAREVISA

efter Hals Ingeborg, Särna

$\text{♩} = 120$

Å när du kom - mer i far - stun, å far - stun,
så skall du ta ut - av dig skor - na, å skor - na, å
skor - na, så int' dem hör - de dem själ - ve, dem själ - ve.

781. P S A L M
Sv. psalmboken n:r 250

Ut - i ³ din nåd, o Fa - der - - - - - blid,

Be - - - - - fal - - - - - ler - - - - - jag i - - - - - al - - - - - lan tid

Min ar - - - - - ma själ och vad - - - - - jag har:

A - - - - - nam - - - - - ma allt i - - - - - ditt för - - - - - var.

782. PSALM
Sv. psalmboken n:r 223

O — Gud, det är min gläd - je, Att mild du
hör min röst. Du ⁹ nå - digt mig till -
städ - je Hos — dig — att — sö - ka — tröst.

783. VALLÅT

♩ = 66

♩ = 126

♩ = 66

rit.

tr

784. *VALLÅT*

785. LÅNGDANS

Skallpipslåt

♩ = 126

Jfr. Timas Hans' Boggdans n:r 20, h. I.

786. P O L S K A

Andra reprisen med sina fem takter verkar ofullständig. Någon säker ledning till en rekonstruktion lämnar den ej, såvida icke — vilket är möjligt — de båda första takterna bisserats, och därefter en upprepning av första reprisen ägt rum. I överensstämmelse härmed skulle andra reprisen få följande lydelse:

787. *V A L S*

Andra reprisen har endast sju takter. Troligen har i mitten av reprisen, möjligen efter tredje takten, en takt bortfallit.

Under sin vistelse i Amerika, åren 1869—74, fick Kus Hans en gång medfölja som fripassagerare på en ångbåtsresa — »en färd på sjuhundra mil» — på villkor att med sin musik underhålla de övriga passagerarna. Han spelade då bl. a. denna vals.

788. VALLÅT

♩ = 92

Jfr. Omas Hannas vallåt, n:r 754.

789 a. POLSKA

♩ = 144

2dra gången en octav högre

789 b.

Stämn.

Strömberg uppgav att Lisme Per lärt denna polska av en klockare vid namn *Gärdin* från Ny socken i Värmland.

790 a. *P O L S K A*

$\text{♩} = 144$

790 b.

Stämn.

Även denna polska skall, enligt Strömberg, härstamma från Gärdin.

791 a. POLSKA

♩ = 138

The musical score is written for a single melodic line in 2/4 time, key of D major (indicated by two sharps). The tempo is marked as quarter note = 138. The score consists of seven staves. The first staff contains an asterisk above a sixteenth-note triplet, with the word 'acc.' written below it. Throughout the piece, there are several triplet markings (the number 3) over groups of notes. The music ends with a double bar line and repeat signs.

* På detta ställe ökades takten något.

Stämm. ♪ = 138

791 b.

♩ = 138

792 a. *P O L S K A*

$\text{♩} = 144$

1.

2.

3

3

1.

2.

792 b.

Stämn.

$\text{♩} = 144$

1. 2.

1. 2.

793 a. POLSKA

Jfr. Lars Åhs, n:r 453, h. II.

♩ = 144

793 b.

Stämn.

Flag.

This musical score is for a piece titled "793 b." in G major (three sharps) and 3/4 time, with a tempo of 144 beats per minute. It consists of six staves. The first staff is for the "Stämn." (Stimmung) part, and the second staff is for the "Flag." (Flageolet) part. The notation includes various musical symbols such as treble clefs, key signatures, time signatures, and specific notes with stems. There are several triplets marked with a "3" and slurs. Dynamic markings like "v" (forte) and "f" (forte) are present. The score concludes with a double bar line and repeat signs.

794 a. *POLSKA* $\text{♩} = 144$

794 b.

Stämmn.

$\text{♩} = 144$

Stämmn. $\text{♩} = 144$

1. 2.

795 a. POLSKA

$\text{♩} = 144$

Stämm.

795 b.

$\text{♩} = 144$

A - bas.

796. POLSKA

$\text{♩} = 144$

acc.

acc.

* På dessa ställen ökades takten något.

A - bas.

$\text{♩} = 126$

797. P O L S K A

Polskan, som ursprungligen varit en gammal hornlåt, uppgavs av Strömberg härstamma från Nås socken i Västerdalarna.

798 a. POLSKA

$\text{♩} = 152$

798 b.

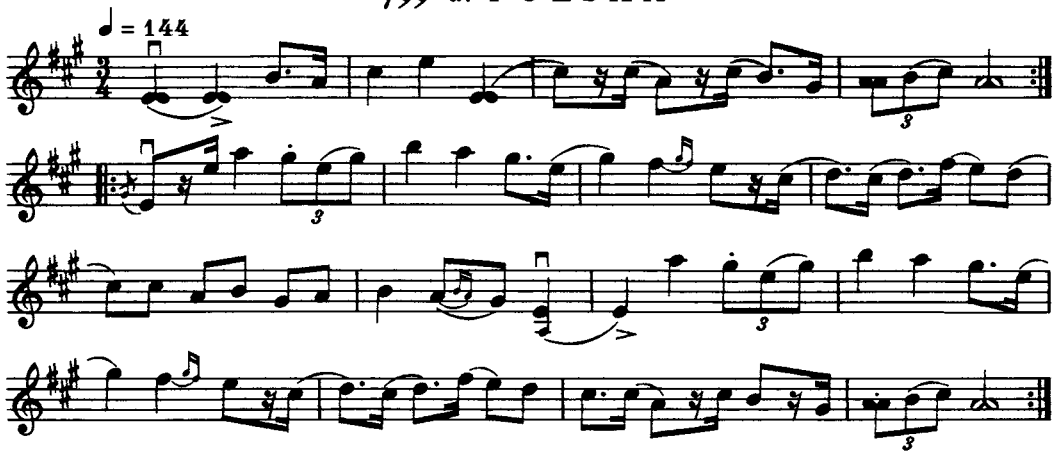
Stämn.

$\text{♩} = 152$

799 a. *P O L S K A*

$\text{♩} = 144$

799 b.

Stämn.

800 a. *P O L S K A*

$\text{♩} = 144$

800 b.

Stämm.

$\text{♩} = 144$

801 a. POLSKA

$\text{♩} = 152$

801 b.

Stäm. $\text{♩} = 152$

Fine.

D.C. al Fine.

Låten är en intressant variant av den i Dalarna och annorstädes mycket spridda Skvaltkvarnspolskan.

Jfr. Troskari Erik n:r 841 och Ljuder Anders n:r 327, h. I samt Södersten och Gabrielsson, n:r 585 och 662, h. II.

(O. A.)

802 a. POLSKA

♩ = 144

3

Flag. bas

3

Flag. bas

3

Fine.

3

D.C. al Fine.

802 b.

Stämmn.

♩ = 144

Flag.

Flag.

Fine.

³D.C. al Fine.

A - bas.

803. POLSKA

$\text{♩} = 144$

804. POLSKA

♩ = 144

805. *P O L S K A*

806. *P O L S K A*

♩ = 138

807. *P O L S K A*

♩ = 138

808 a. *POLSKA* $\text{♩} = 126$

pizz. pizz. arco

pizz. arco pizz. arco

pizz. pizz. arco

pizz. pizz. arco

pizz. arco pizz. arco

pizz. pizz. arco

3

808 b.

♩ = 126

Stäm. pizz. pizz. arco pizz. arco pizz. arco pizz. pizz. arco

pizz. pizz. arco pizz. arco pizz. arco pizz. pizz. arco

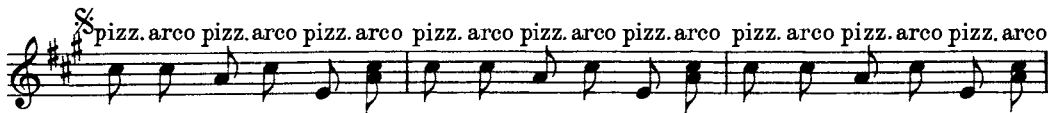
Denna och efterföljande låt äro varianter av Stenbockens polska. Jfr. t. ex. Timas Hans, n:r 38, h. I och Södersten, n:r 571, h. II. (O. A.)

809 a. FANSPOLSKA

♩ = 144

bis

pizz. -

Fine.

D.S.al Fine.

* Efterföljande takter togos ad libitum.

809 *b.* $\text{♩} = 144$ *bis**pizz.*

Stämn.

Musical score for Stämn. (Stimmung) in 1/4 time, marked $\text{♩} = 144$. The score consists of six staves. The first staff begins with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). It contains a series of eighth and sixteenth notes, with triplets marked '3'. The second staff continues the melody with similar rhythmic patterns. The third staff introduces a section marked 'pizz. arco pizz. arco', alternating between plucked and bowed notes. The fourth staff continues this pattern. The fifth staff features a more complex melodic line with many beamed sixteenth notes and triplets. The sixth staff concludes the piece with a final melodic phrase, marked 'pizz.' and 'arco', and ends with a double bar line and the word 'Fine.'

The score includes various musical notations such as clefs, key signatures, time signatures, and dynamic markings. The tempo is indicated by the note value $\text{♩} = 144$. The piece is marked 'Fine.' at the end.

A - bas.

810. GAMMAL BRUDMARSC H

$\text{♩} = 100$

A - bas.

811. V A L S

$\text{♩} = 66$

Valsen är ganska allmän och spridd över hela landet.

(O. A.)

A-bas.

812. V A L S

$\text{♩} = 63$

This musical score is for a waltz titled "812. V A L S". It is written in the key of D major (indicated by two sharps) and 3/4 time. The tempo is marked as "A-bas." (Allegretto) with a quarter note equal to 63 beats per minute. The score consists of eight staves of music. The first staff begins with a treble clef and a key signature of two sharps. The melody is composed of eighth and sixteenth notes, with some rests. The second staff continues the melody and includes a first ending (marked "1.") and a second ending (marked "2."). The third staff features a double bar line with repeat dots, followed by a series of eighth notes and a triplet of eighth notes. The fourth staff continues the melody and also includes a first and second ending. The fifth staff begins with a double bar line and a repeat sign, followed by a series of eighth notes and a triplet of eighth notes. The sixth staff continues the melody and includes a first and second ending. The seventh staff begins with a double bar line and a repeat sign, followed by a series of eighth notes and a triplet of eighth notes. The eighth staff continues the melody and includes a first and second ending. The score is written in a clear, legible style with standard musical notation.

813. V A L S

$\text{♩} = 69$

Musical score for a waltz in G major, 3/4 time, numbered 813. The score consists of six staves of music. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 3/4 time signature. The tempo is marked as quarter note = 69. The music features a variety of note values including eighth and sixteenth notes, as well as rests. The second and sixth staves include first and second endings, marked with '1.' and '2.' respectively. The piece concludes with a double bar line and repeat dots.

814 a. V A L S

♩. = 69

♩. = 69

1. 2.

1. 2.

3

1. 2.

Jfr. första reprisen i n:r 811.

Stämmn.

$\text{♩} = 69$

814 b.

Musical score for "Stämmn." in G major (two sharps), 2/4 time, tempo 69. The score consists of eight staves of music. The first staff has a treble clef and a key signature of two sharps (F# and C#). The tempo is marked as quarter note = 69. The music is in 2/4 time. The first staff ends with a double bar line and a repeat sign. The second staff begins with a repeat sign and continues the melody. The third staff begins with a repeat sign and continues the melody. The fourth staff begins with a repeat sign and continues the melody. The fifth staff begins with a repeat sign and continues the melody. The sixth staff begins with a repeat sign and continues the melody. The seventh staff begins with a repeat sign and continues the melody. The eighth staff begins with a repeat sign and continues the melody. The score includes various musical notations such as eighth notes, quarter notes, and half notes, as well as repeat signs and first/second endings.

815 a. *VALS* $\text{♩.} = 69$

815 b.

Stämn.

♩. = 69

A-bas.

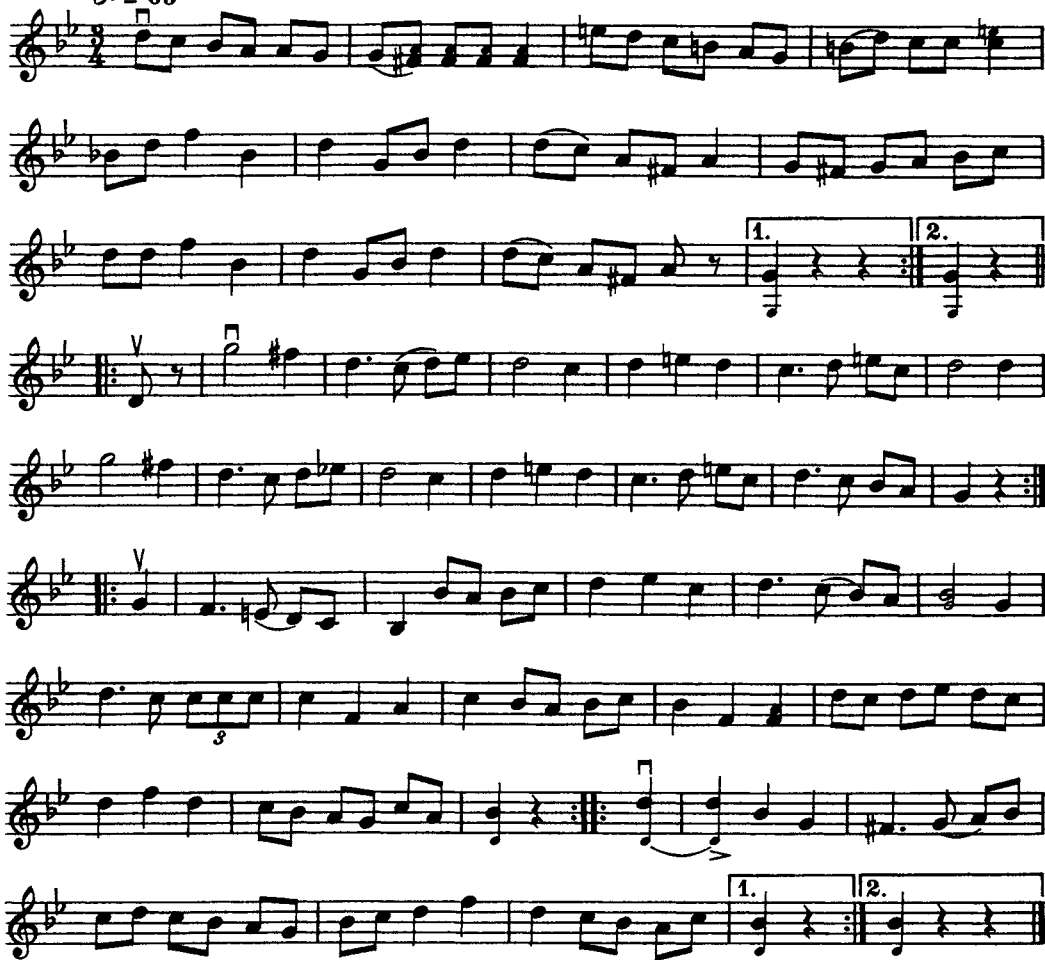
816. POLSKA

$\text{♩} = 144$

817. V A L S

♩. = 63

Valsen är mycket intressant, icke minst på grund av sina tonartsförhållanden. Men även i de olika periodernas byggnad och taktantal skiljer den sig från den gängse valstypen, som i regel har åtta eller sexton takter i varje repris. Första reprisen har här tolv, andra och tredje vardera tretton takter, vilket verkar överraskande och gör en ypperlig effekt. Sista perioden har sex takter.

(O. A.)

$\text{♩} = 66$

818. *V A L S*

1. 2.

1. 2.

Första reprisen har nio takter. Troligen är sjunde takten övertalig.

(O. A.)

819. M A R S C H

$\text{♩} = 84$

A-bas.

820. M A R S C H

$\text{♩} = 88$

Slutfallen i första och andra repringen stämma icke överens. Antagligen skall näst sista takten i andra repringen rätteligen bestå av åttondelar och första hälften av sista takten föras till föregående takt, så här:

Marschen företer stora likheter med en känd schottisch.

821. *P O L S K A*

822. SPRINGLEK

Polskan är med säkerhet mycket gammal. Som synes är andra reprisen identisk med den första, men spelas en kvint lägre. Ur äldre samlingar — mest från 1700-talet — finnas talrika prov på dylika transponeringar.

Låten kallades även »*Frisklek*».

(O. A.)

A-bas.

823. SPRINGLEK

* Fjärde och femte takterna av denna repris togos understundom så här:

A - bas.

824. P O L S K A

♩ = 138

Troskari Erik hörde denna polska redan i sin barndom.

A - bas.

825. POLSKA

♩ = 132

The musical score is written for three staves in 3/4 time, with a key signature of one flat (B-flat). The tempo is marked as 132 beats per minute (♩ = 132). The first staff begins with a treble clef and a key signature change from B-flat to A-flat. It contains a series of eighth and sixteenth notes, some beamed together, and includes a first and second ending bracketed at the end. The second staff starts with a double bar line and a repeat sign, followed by a series of eighth notes, some marked with a staccato (*stacc.*) articulation. The third staff continues the melody with eighth and sixteenth notes, also featuring a first and second ending bracketed at the end.

A - bas.

826. *P O L S K A*

$\text{♩} = 138$

Ibland togos de tre första takterna staccato.

Jfr. Skommar Laur n:r 712 och Haga Olof n:r 850.

A-las.

827. POLSKA

Låten har de för mazurkan karaktäristiska kännetecknen och torde därför snarare kunna be-
nämnas mazurka än polska. (O. A.)

A - bas.

828. *SPRINGLEK*

♩ = 138

829. SPRINGLEK

♩ = 138

Låten spelades ibland på följande, något avvikande sätt:

Polskan spelades med denna stämning:

Vid omstämmning spelas fjärde och åttonde

takterna i första reprisen sålunda:

samt fjärde och åttonde takterna

i andra reprisen så:

830. SPRINGLEK

A-bas.

♩ = 138

Denna låt föredrogs i olika versioner beträffande såväl tonarten som de rytmiska figurerna och dessas uppdelning. Till en början tedde den sig så här:

Men sedan låten spelats ett par gånger framträdde allt tydligare och bestämdare den först återgivna versionen, som ock av spelmannen vid mina upprepade föredragningar på de olika sätten förklarades vara den rätta. Det kan anses som ett typiskt exempel på såväl svävande tonartsförhållanden som i all synnerhet på de förskjutningar i rytmen, som så ofta förekomma, i många fall åstadkomna genom den egenartade stråkföringen.

A-bas.

831. POLSKA

$\text{♩} = 138$

Både Timas Hans (se n:r 3, h. I) och Lars Åhs (n:r 434, h. II) spelade polskan, dock i tämligen avvikande versioner.

Den förra hade polskan från Rättvikshället, däremot hade Lars Åhs lärt sin version från Västerdalarna. Åhs' och Troskari Eriks versioner visa också de största likheterna. (O. A.)

832. M A R S C H

$\text{♩} = 88$

A - bas. = 138

833. *SPRINGLEK*

A - bas,
♩ = 138

834. SPRINGLEK

A - bas.

835. POLSKA

$\text{♩} = 144$

836. BRÄNNVINSLÅT

»Dricka Björn»

A - bas.

♩. = 52

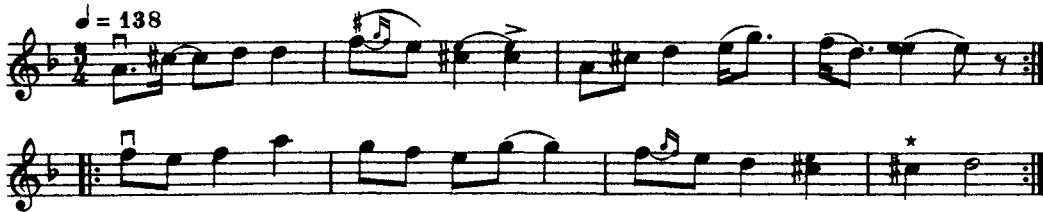

Låten brukades som skänklåt, och den dryck, som användes vid dessa tillfällen, bestod av brännvin och öl tillsammans och kallades »Björn». Nästpå följande låt utgör fortsättning av denna.

Jfr. Timas Hans' Boggdans, n:r 45, h. I.

Olika varianter finnas bl. a. hos A. G. Rosenberg, 160 polskor, visor och danslekar från Södermanland, n:r 147; E. J. Thunstedt, Lekar och låtar, n:r 28, samt J. M. Ahlström, 300 Nordiska Folkvisor, n:r 297. Se även Tillman, Floda, n:r 1009. (O. A.)

837. *P O L S K A*

* Sista takten togs ibland så här:

838. BRUDMARSCH

♩ = 88

Första reprisen har fem, den andra tio takter. Slutfallen i båda repriserna stämma ej överens, vilket troligen beror därpå att en halv takt borttappats i första reprisens fjärde takt, vilken, om den medtagits, skulle bringat avslutningen i överensstämmelse med slutfallet i andra reprisen.

Första reprisen kan antagas ha haft följande utseende:

(O. A.)

Marschen antogs av Troskari Erik vara mycket gammal.

839. M A R S C H

A - bas. $\text{♩} = 92$

840 a. SPRINGLEK

♩ = 144

bis

* Andra reprisens två första samt motsvarande fjärde och femte takter spelades även på detta sätt:

Stämn.

$\bullet = 144$

840 b.

bis

841. POLSKA

Polskan spelades med omstämd fiol. Andra reprisen får efter omstämningen följande utseende:

Låten är en av de talrika versionerna av Skvaltkvarnspolskan.

Jfr. Herman Strömberg n:r 801, Ljuder Anders n:r 327, h, I samt Södersten och Gabrielsson, resp. n:r 585 och 662, h. II.

(O. A.)

A - bas.
♩ = 92

842. M A R S C H

* Här spelade Troskari Erik en ton mellan *g* och *giss*.

843. P O L S K A

efter fadern

♩ = 144

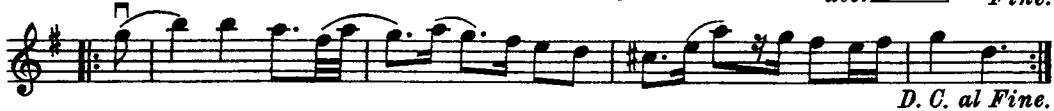
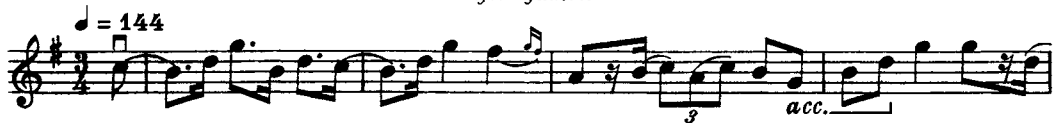
* Första fjärdedelen i dessa takter togos i de flesta fall något kortare och åtföljdes omedelbart av nästkommande sextondelsfigur, som därigenom fick ett något ökat tidsvärde, så att det ibland

kom att låta så här: och ibland tedde sig så:

844. POLSKA

after fadern

$\text{♩} = 144$

845. POLSKA

efter Troskari Erik Persson

A - bas.

♩ = 144

The musical score is written in 3/4 time with a tempo of 144 beats per minute. It consists of four staves of music. The first two staves are in treble clef and end with a repeat sign. The last two staves are in treble clef and end with a repeat sign. The music features various musical notations including eighth notes, quarter notes, and triplets. Dynamics include *sf* (sforzando) and *acc.* (accent).

* Eller: etc.

846. POLSKA

efter Troskari Per Persson

A - bas.

847. M A R S C H

after fadern

♩ = 96

848. *V A L S*

Valsen är komponerad av Haga Olof Persson.

849. V A L S

Även denna vals skall enligt Haga Olof vara komponerad av honom själv, i skogen en midsommarnatt 1882.

Skommar Laur spelar samma vals, vilken han lärt av Tor Hans Hansson, en spelman från Lima (se n:r 715). Möjligt är, att denne i sin ordning lärt den av Haga Olof. Andra repriserna återfinnes, fast mycket förändrad, i en i södra delen av landet mycket känd och för några årtionden sedan spelad vals, som gick under olika benämningar, såsom Riksdagsmannavalsen, Studenten, Sexstyversvals, m. fl.

850. POLSKA

efter fadern

$\text{♩} = 144$

• Eller:

Fiolen stämdes: Vid omstämning tages *g*iss såsom *f*iss och *e* såsom *d* på tenoren.

Jfr. Troskari Erik, n:r 826 och Skommar Laur, n:r 712.

850. P O L S K A

efter fadern

$\text{♩} = 144$

• Eller:

Fiolen stämdes: Vid omstämning tages *g*iss såsom *f*iss och *e* såsom *d* på tenoren.

Jfr. Troskari Erik, n:r 826 och Skommar Laur, n:r 712.

851. P O L S K A

efter fadern

$\text{♩} = 144$

Fine.

D. C. al Fine.

Haga Olof lärde polskan av sin fader vid sexton års ålder.

852. POLSKA

♩ = 144

The main musical score consists of four staves of music in G major (one sharp) and 3/4 time. The tempo is marked as ♩ = 144. The music features a variety of rhythmic patterns, including eighth and sixteenth notes, and is characterized by frequent triplet markings (indicated by a '3' over the notes). The first two staves end with repeat signs. The third staff begins with a double bar line and includes dynamic markings of *sf* (sforzando) on the first two measures. The fourth staff also begins with a double bar line and includes *sf* markings. The piece concludes with an *acc.* (accelerando) marking and a final repeat sign.

* Eller:

An alternative musical notation for the piece, labeled '* Eller:', is provided on a single staff. It is in G major and 3/4 time, featuring a sequence of eighth and sixteenth notes with a triplet marking.

Långsamt.

853. VALLÅT

Med denna låt börjas alltid på hornet.

Just denna avslutning är karaktäristisk och återkommer i flera vallåtar från Malungstrakten.

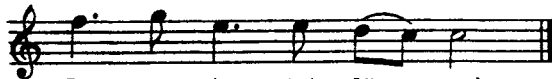
854. *VALLÅT*

855. *VALLÅT*

Här ä den du le - tar ät - te! Här ä den du le - tar ät - te!

Le - ta in - tet läng - re!

Jfr. Nöstmo Halvar n:r 865.

856. *G E T L Å T*

857. GAMMAL MALUNGSMARSCH

De med * betecknade ställena framträdde något oklara: ibland spelades *ess*, ibland *e*.

Tjäder Brita brukade blåsa denna marsch som vallåt.

858. P O L S K A

Gammal Malungslåt

* Ibland spelades dessa båda
takter på följande sätt:

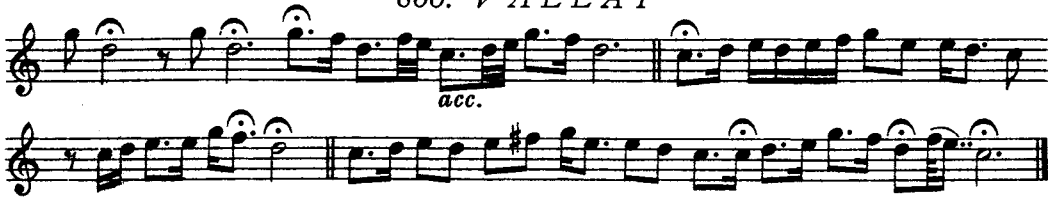
** Eller:

859. *VALLÅT*

860. *VALLÅT*

861. *VALLÅT*

Låten blåstes när korna skulle i vall.

Nöstmo Halvar började alltid med denna vallåt; med den »blåste han upp»
hornet.

862. *VALLÅT*

863. *VALLÅT*

864. *VALLÅT*

* Här tog Nöstmo Halvar en ton ungefär mitt emellan *g* och *giss*.

865. *VALLÅT*

Denna låt användes för att upplysa att ett saknat kreatur är tillrättas
kommet.

Jfr. Brita Andersson n:r 855.

866. *VALLÅT*

Låten är identisk med den kända visan: »Av hjärtat jag dig älskar», etc.

(O. A.)

867. *VALLÅT*

868. *VALLÅT*

869. *VALLÅT*

Vallåten är en variant av den i Dalarna och även annorstädes spelade polskan med text:
»Å jag fattige lappman», etc.

Jfr. Täpp Erik Andersson, n:r 165, h. I. och Södersten, n:r 552, h. II.

(O. A.)

870. *VALLÅT*

871. *VALLÅT*

När bergfrun var ute och letade efter sin oxe, blåste hon denna låt.

Jfr. n:r 860.

872. *VALLÅT*

873. *VALLÅT*

874. *VALLÅT*

875. *VALLÅT*

876. *VALLÅT*

877. POLSKA

Polskan är efter *Olof Olsson* eller *Olan Britt*, även kallad »*Olken*», från Malung.

878 a. POLSKA

after Lisne Per

♩ = 136

878 b.

Stämn. ♩ = 136

The musical score is written for a single melodic line in 2/4 time. It begins with a treble clef and a key signature of one sharp (F#). The tempo/meter is indicated as 'Stämn.' and '♩ = 136'. The melody is characterized by frequent eighth-note patterns and triplets. The first four staves contain the main body of the piece, while the fifth staff provides two alternative endings, labeled '1.' and '2.', each marked with repeat signs.

Efter denna polska dansades förr Bakmes.

879. POLSKA

after »Olken»

880. *P O L S K A*

881. *P O L S K A*

882. *P O L S K A*

883. V A L S
»Gästgivarelasses vals»

♩. = 69

Andra reprisen har femton takter, i motsats till de övriga, som ha det jämna antalet sexton eller åtta takter. Troligen har en takt bortfallit efter tolfte takten.

Valsen har Florell lärt sig i Nås av en spelman som kallades »Gästgivare-
lasse».

(O. A.)

884. *VISA**från Järna*

* Denna takt sjöngs ibland så här:

Text: Förgäves uppå stigen jag dig att söka går;

Jag lyssnar, ropar, och jag lyssnar åter.

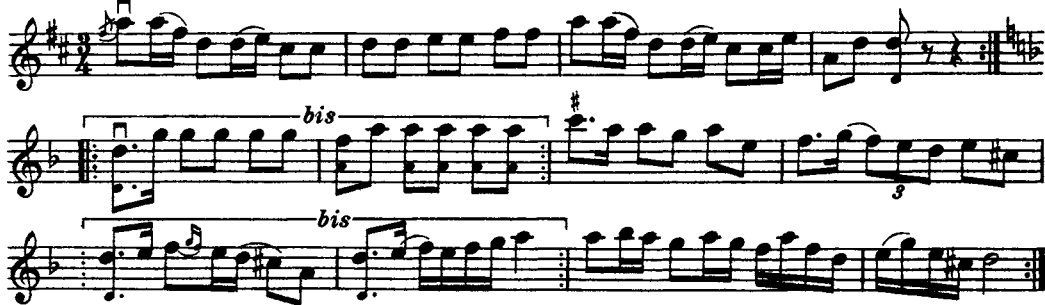
Det vädret är som blåser, och böljan är som slår,

Men vännens röst sig icke höra låter.

Florell var mycket begiven på att meta och sjöng då gärna denna och andra visor, »ty då nappade det så bra».

885. P O L S K A

♩ = 132

Polskan, som Florell hört i Hjulsjö socken i Västmanland, kallades »*Fyramannapolska*» och dansades av två par, som slängpolska. Till melodien sjöngs följande text:

Känner du Israels Maja? Ja men känner ja na!
Känner du dottern hennes? Jo jo men sa'n!

Melodien är spridd i olika varianter över hela landet.

(O. A.)

886. P O L S K A

»Fyra flickor dansa på en kista»

* Övertalig takt.

Florell hade lärt polskan efter Olle Väster.

Melodien är allmänt känd och spelas på Gotland under namn av »Rovpolskan» Jfr. Fredin: Gotlandstoner, n:r 321.

(O. A.)

887. POLSKA

efter Hannises Erik

*Här ökades tempot så att dessa fyra toner närmast togos som en sextondelsfigur.

Denna polska dansades på finnskogarna i Nås som slängpolska, men framme i socknen »foro de kring väggarna» (runddans, körepolska). Den spelades i senare fallet i betydligt raskare tempo.

Jfr. Omas Ludvig n:r 770.

(O. A.)

888. P O L S K A

»Känner du Slaske Sara . . .»

Polskan hade Florell hört i Hjulsjö i Västmanland, men den användes även i Västerdalarna. »Jag kan se dessa Dalpojkar, hur de höllo upp sina pälsskört när de dansade», yttrade Florell.

889 a. *P O L S K A**efter Hannises Erik*

♩ = 126

Ovanstående version spelades på finnskogen såsom slängpolska; efterföljande (b) spelades framme i byden såsom långpolska.

889 *b.*

♩ = 152

890. P O L S K A

från Järna, efter Hannises Erik

A - bas.

$\text{♩} = 132$

pizz. - - - - - pizz. - - - - -

arco - - - - - arco

Fine.

D. C. al Fine.

Andra satsen spelades mycket staccato. Jfr. Lars Johansson n:r 740, Sjungar Lars n:r 710 och Lars Åhs n:r 441, h. II.

891. P O L S K A

Florell hade lärt polskan av Olle Väster i Västerfallet, Nås finnmark. Denne hade den efter sin fader — smeden, jordbrukaren, spelmanen och fiolbyggaren *Lars Väster* i Västerfallet. Om polskans tillkomst berättade Florell, att Lars Väster skulle ha drömt sig till den en natt i en kolkoja i Nås finnmark. Han hade nyss lagt sig, då han lade märke till att någon spelade, och till slut lärde han sig denna polska. Efter honom kunde alla traktens spelmän polskan; isynnerhet spelades den ofta av Säg Lars Henriks, en gammal spelman från Järna.

Lars Väster var på sin tid en omtyckt spelman och anlätades mycket i orten. Alla pengar han förtjänade på sitt spel, använde han till nyodlingar och åstadkom därmed efter hand en bra gård.

Melodien är en variant till den i Särna spelade »Storhurven». Jfr. Lars Åhs n:r 503. Den spelas även i Norge och finnes tryckt i »100 Norske Slaatter og Leker», samlede av And. Haugen og And. Reitan, Hefte I, n:r 1.

(O. A.)

892. V A L S

från Järna

 $\text{♩} = 69$

Valsen spelades av en gammal spelman från Järna, *Monings Mattis*, och kallades därför *Moningsmattis vals*.

893. G Å N G L Å T

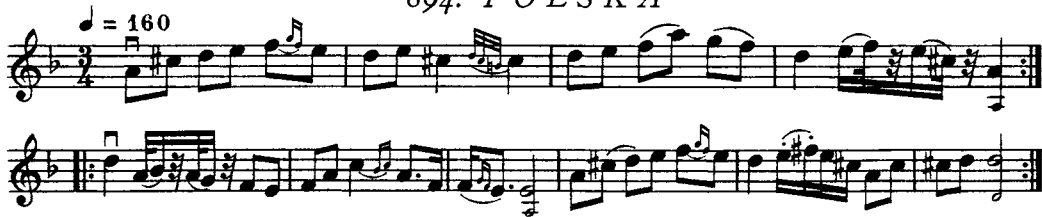
Melodien spelades som brudlåt i Järna. En gammal halvtokig gubbe, *Samuel från Fallet*, kallad *Fall Samuel*, brukade sjunga låten oavbrutet, då han vandrade vägarna fram. Han använde därvid tvänne käppar till fiol och stråke.

Lars Åhs spelar samma gånglåt (se n:r 436 h. II), vilken han lärt av en spelman från Järna, Oppigårds Lars. I första reprisen har här efter fjärde takten instuckits en takt som ursprungligen ej tillhört densamma, så att fjärde och femte takterna ha hos Åhs detta utseende:

Denna femte takt utgör ett viloställe vid den s. k. »vändningen» — en ofta återkommande företeelse i dessa trakter. Det lider intet tvivel att Florells version av låten är den rätta. (O. A.)

894. P O L S K A

Florell lärde sig denna polska, då han exerceade beväring, av en Gagnefskarl, som sjöng den.

Lars Åhs spelar samma polska i *d*-dur (se n:r 460 h. II); dock torde den här föreliggande versionen i tonartshänseende vara den rätta. Första reprisen går igen i ett flertal varianter.

Jfr. Lundin n:r 339 och Södersten n:r 563 h. II.

(O. A.)

895. POLSKA

efter Hannises Erik

Även denna melodi spelas av Åhs (se n:r 461 h. II), och samma anmärkning som vid föregående nummer gäller även här.

Jfr. även n:r 604 h. II, första reprisen.

(O. A.)

A - bas.

896. P O L S K A

Låten spelades mycket av en skogsvaktare i Säfsnäs socken, vid namn Johan Skator, och benämndes därför av Florell *Johan Skators polska*.

Vid ett tillfälle hade Florell kommit in i en gård där några grannar voro församlade. Där hade spelats och pokulerats så att Johan Skator somnat av på en bänk. Ingen av de andra var något vidare spelkunnig, varför Florell ombads att spela. När han hållit på därmed en liten stund, började tårna på Skator att vicka i takt med musiken, och då han blev fullt vaken utbrast han: »Var det inte det jag tyckte, att det var Korpilambs Gustaf som höll i stråken».

(O. A.)

897. P O L S K A

»Metbäcken»

♩ = 138

En spelman från Äppelbo finnmark, vid namn *Magnus Karlsson*, i dagligt tal kallad *Metbäcken*, skall en gång, då han metat i en bäck, ha hört Näcken spela denna låt.

När Metbäcken spelade höll han fiolen på kant, och i stället för att med stråken överfara strängarna vände han fiolen mot stråken så, att han kunde föra denna i rak linje upp och ned.

898. GÅNGLÅT

efter Hannises Erik

$\text{♩} = 96$

1.

2.

1.

2.

899. G Å N G L Å T

efter Hannises Erik

$\text{♩} = 96$

5

5

1.

2.

1.

2.

Marschen spelades av de flesta spelmän i Nås, Järna och kringliggande trakter.

(O. A.)

900. *V I S A*

Melodien skall vara diktad av hemmansägaren *Torp Per Persson* i Kungsberg, Järbo socken, Gästrikland, och sjöngs till texten: »Av hjärtat jag dig älskar».

901. P O L S K A

♩ = 138

Tvenne spelgubbar tvistade om en räknefråga. Den ene kunde inte räkna till tjugo. Då vart den andre arg: »Kan du inte räkna till tjugo? jag kan t. o. m. sjunga till tjugo». Men så blev det tjugoett.

902 a. G Å N G L Å T
efter »Gränges Kalle» från Grangärde

♩ = 96

Stämn.

902 b.

Gånglåten spelades mycket i dessa trakter och finnes upptecknad i olika varianter. Jfr. Tillman n:r 989 och Frisell n:r 1027.

(O. A.)

903. G Å N G L Å T

* Ibland togs denna takt så:

Sista reprisen har sju takter. Troligen har en takt borttappats efter tredje takten.
 Florell har låten efter *Lejans Olle* från Säfsnäs.

904. P O L S K A

»Fars polska»

$\text{♩} = 144$

* Tredje och fjärde takterna togs även så här:

Polskan skall ha kommit från Rämens socken i Värmland. Florell lärde den av sin fader, som blåste den på klarinett.

905. P O L S K A

efter Hannises Erik och Olle Väster

♩ = 152

Fine.

D. C. al Fine.

Text: »Kära, söta mor, banna inte far».

906. P O L S K A
från Hjulsjö i Västmanland

♩ = 152

* På dessa ställen ägde en förskjutning rum i rytmen genom att första fjärdedelen togs mycket kort och åtföljdes omedelbart av efterföljande sextondelsfigur, så att dessa toner fingo ett något längre tidsvärde. Sålunda spelades dessa takter egentligen på följande sätt:

Till polskan sjögs en text, som dock ej lämpar sig att här återge.

907. P O L S K A

efter Västerfalls Olle

♩ = 152

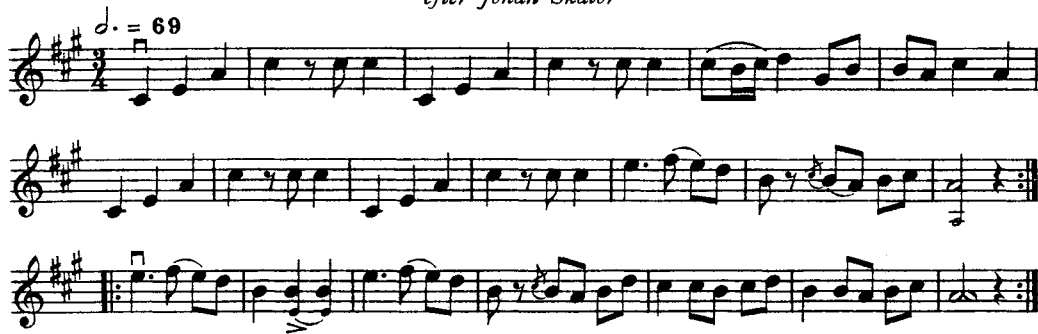

Till polskan sjöngs en text av följande lydelse:

Sörj inte du, min lilla vän!

Jag tror jag har en tår i flaskan än.

908 a. V A L S
after Johan Skator

908 b.

Stämn.

Valsen kan anses som fragmentarisk i det skick, vari den här framträder. Första reprisen har tretton takter, den andra sju. (O. A.)

909. V A L S

»Fars vals»

♩. = 66

Florell hade valsen efter sin fader, som haft den till sin favoritlåt. Han hade lärt den av en spelman ifrån Råmen i Värmlands bergslag.

910. VALLÅT

från Hjulsjö

♩ = 100

911. GÅNGLÅT

från Nås finnskogar, efter Västerfalls Olle

♩ = 96

912. P O L S K A

från Järna

Melodien användes i Järna till en gammal danslek. Till första reprisen sjöngs följande text: »Hej, tummen opp, ä tummen än i vädret? Hej, tummen ner, å falleralla!» Under tiden lyftes handen upp och ner, efter texten. Andra reprisen snoddes runt.

913. POLSKA

after Hannises Erik

♩ = 138

914. POLSKA

Låten är en variant av Orsapolskan. Sista reprisen är defekt, och här har tydligen en fjärdesdel eller två åttondelar bortfallit efter andra takten. Inskjutes en sådan figur, exempelvis:

får fortsättningen av reprisen denna lydelse:

915. V A L S
från Hjulsjö

$\text{♩} = 66$

Florell hade lärt valsen av sin moder, som brukade sjunga den.

916. VISA

$\text{♩} = 69$

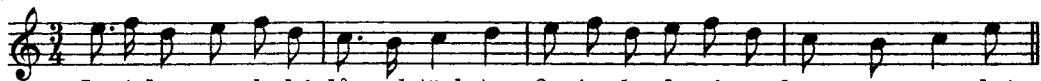
En vi - sa jag nu sjung-a vill, fast ti - den gör mig tung. Fast
värl-den är be - kym - mer - sam för mig som är så ung.
Att le - va fram i värl-den här, med mö - da, sorg och stort be - svär, så
vill de sto - ra som de små, sin lön de sko - la få.

Visan, som även användes som gånglåt, hade Florell lärt av sin moder i början av 1860-talet.

918. P O L S K A

Till Polskan, som var den första Florell hörde modern sjunga, fanns text, som var av följande lydelse:

Jon i dam-men da-la', låg och tänk-te: Om jag ha-de mig en bergs-mans-än - ke!

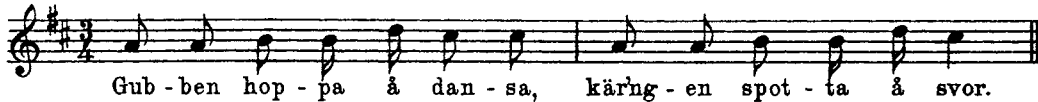

En bergs-mans-än - ke, de' var de' visst, som ha-de päng-ar—— u - tan brist.

919. P O L S K A

efter modern

♩ = 126

Denna polska var den första som Florell lärde på fiolen. (Spelas endast på *a*-strängen).

920. P O L S K A

efter Erik Berg i Järbo

♩ = 152

Låten har mazurkans karaktär. Den torde vara allmänt spridd i större delen av landet. (O. A.)

921. P O L S K A

Polskan dansades i Nås finnmark som slängpolska. Den sjöngs och spelades av en gammal gubbe, *Anders Olsson*, från Nås finnmark.

Jfr. Isak Anders Persson n:r 398 och Pål Karl Persson n:r 685, h. II.

(O. A.)

922. P O L S K A

Av en rättare vid namn *Nils Christiansson* i Järna lärde Florell denna polska.

923. *V A L S*

$\text{♩} = 69$

Florells moder brukade ofta sjunga denna vals.

924. P O L S K A

Florell lärde denna polska år 1875 av en skomakaregesäll vid namn *Hedström*, då han var på besök hos en sin farbroder i Odensala i Uppland.

925. POLSKA

after modern

$\text{♩} = 144$

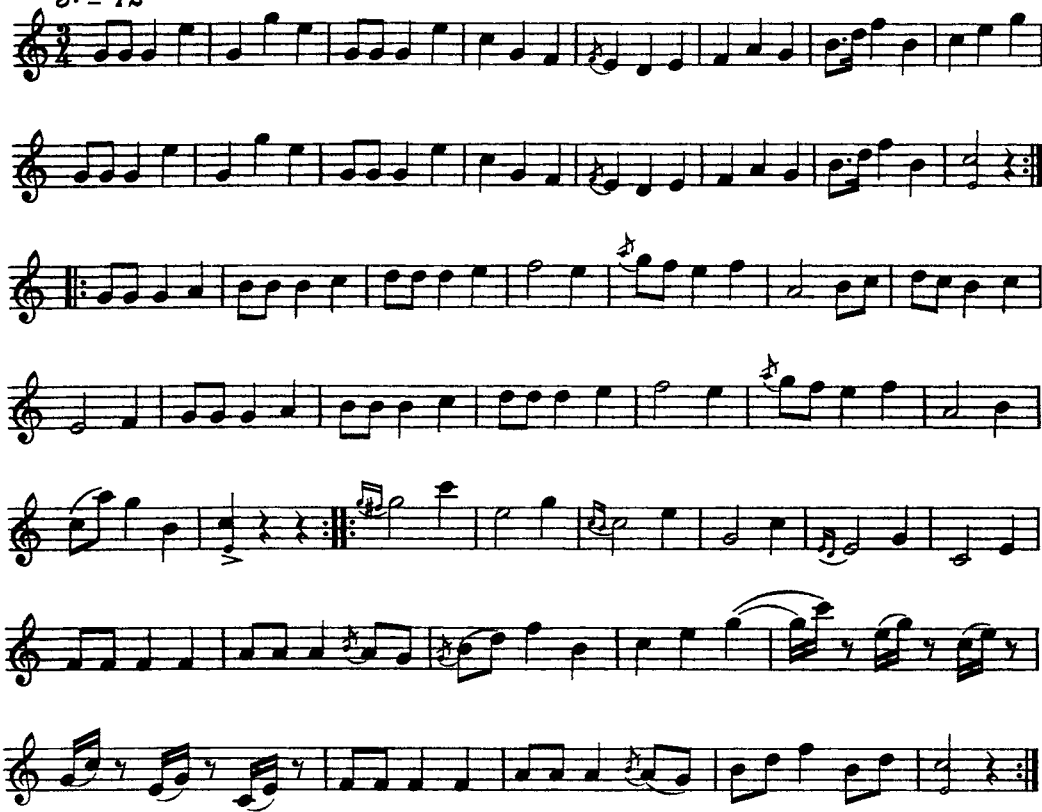
The main musical score consists of four staves of music in treble clef, key of D major (two sharps), and 2/4 time. The tempo is marked as quarter note = 144. The first staff begins with a quarter rest followed by a quarter note, then continues with eighth and sixteenth notes, including a triplet of eighth notes and a sixteenth-note triplet. A star (*) is placed above the eighth measure. The second staff continues the melody with similar rhythmic patterns. The third and fourth staves feature more complex rhythms, including triplets of eighth notes and sixteenth-note triplets. The piece concludes with a double bar line and repeat dots.

* Eller:

An alternative ending for the piece, marked with an asterisk. It consists of a single staff of music in treble clef, key of D major, and 2/4 time. The melody is a simple sequence of eighth and quarter notes, ending with a double bar line.

926. V A L S

♩. = 72

Florell har lärt valsen av en fabriksarbetare, *Magnus Nilsson*, från Jössefors bruk i Värmland.

Melodien är en typisk »notvals» och ej någon genuin gammalvals.

(O. A.

927. V A L S

Låten är komponerad år 1869 av Florell. Han hörde då en målare sjunga en visa, som sedan kom att ligga till grund för valsen.

Denna polska, i likhet med övriga av samma typ, dansades långsamt och med »kast till taket». Florell hade hört den spelas av en bonde och spelman, *Lave Jakobsson* i Järna finnmark, »som var mycket svår att få att spela».

Polskan framfördes på det för Västerdalsspelmännen så egendomliga och karaktäristiska sättet, med en del rytmiska förskjutningar, accelerando och ritardando. (O. A.)

929. P O L S K A

efter modern

Till melodien sjöngs följande text:

Jag skall sjunga en visa utan ton,
Hej sjudundrande löven.
Du ska stå som en brukspatron, etc.

930. P O L S K A

Denna låt lärde sig Florell år 1871 av en bonde i Nås finnmark, *Pekk Johannes Andersson*, som gifte bort sin dotter och då sjöng polskan. Bröllopet varade i sex dagar.

931. *P O L S K A*

År 1875 spelade Florell på ett bröllop i Nås finnmark. En sextiofemårig änkeman gifte sig för tredje gången med en sextioårig kvinna som stod brud för andra gången. Båda dansade ytterst flitigt, och bruden, glad och livlig, sjöng då denna polska för Florell. Bröllopet hölls inne bland finnarna i en av de gamla rökstugor som då ännu funnos kvar.

932. P O L S K A

Polskan hade Florell lärt sig i Ljusdal av en spelman och värmlänning vid namn *Liljemark*, i dagligt tal kallad *Melpa Klövså*.

933. BRÖLLOPSMARSCH

Även denna låt sjöng Pekk Johannes på det förut omtalade bröllopet. (Se n:r 930.)

934. P O L S K A

efter Sund Gustaf

Sund Gustaf hade endast fyra fingrar på vänstra handen, men spelade likväl mycket rent. De tonarter, han använde sig av, inskränkte sig till *a*- och *d*-dur.

(O. A.)

935. POLSKA

after Sund Gustaf

$\text{♩} = 144$

The musical score consists of three staves of music in 2/4 time, with a tempo marking of $\text{♩} = 144$. The key signature has two sharps (F# and C#). The first staff begins with a treble clef and a key signature of two sharps. It contains a series of eighth and sixteenth notes, some beamed together, and includes a first ending bracket labeled '1.' and a second ending bracket labeled '2.'. The second staff continues the melody with similar rhythmic patterns, including a triplet marked '3' and an accent marked 'acc.'. The third staff also continues the melody, featuring another triplet marked '3' and an accent marked 'acc.', and concludes with first and second ending brackets labeled '1.' and '2.' respectively.

936. BRÖLLOPSMARSCH

efter Sång Lars Henriks från Järna

$\text{♩} = 96$

bis

Båda repriserna i denna marsch ha tolv takter. I sista reprisen har en takt inskjutits — den femte — som troligen ej från början tillhört densamma. I stället har en annan takt utelämnats i slutet — den tredje i första reprisen, från slutet räknat. Sista delen av andra reprisen är nämligen en upprepning av första reprisens slut. Restituerad, skulle reprisen få detta utseende:

Lars Åhs spelar samma marsch på ett från Florell ganska avvikande sätt, med fjorton takter i varje repris. Båda varianterna äro komna från Järna, men förskriva sig från olika spelmän. Jämför Lars Åhs n:r 446, h. II.

Florell hörde marschen första gången år 1859 på ett bröllop. (O. A.)

937. V A L S
efter Sdg Lars Henriks

$\text{♩} = 66$

938. V A L S
efter Sång Lars Henriks

$\text{♩} = 66$

Första reprisen har fjorton takter, men man kan med säkerhet antaga att den ursprungligen bestått av sexton. En takt har utelämnats, antingen efter femte, eller också efter sjätte takten, och denna utelämnade takt har då även återkommit efter den tolfte, respektive trettonde, takten.

Denna vals lärde Florell av Sång Lars Henriks på ett bröllop år 1859.

(O. A.)

939. P O L S K A

efter modern

Till polskan hörde text, som var av följande lydelse:

Tag den blac-ka mär-ra, kör åt flac-ka kär-ra, vänd så lik' lus-tigt

1. hem i-gen sa'n, 2. hem i-gen. Tap-par du bort skac-kel-ke-pa,

hi å ha ha ha, hi å ha ha ha, ald-rig nån-sin får du den i-gen sa'n.

940. V A L S

»Dambergs vals»

Florells fader brukade sjunga valsen, som han lärt av en vandrande gesäll vid namn *Damberg*.

941. M A R S C H

från Nås finnmark

* På dessa ställen drogs tonen ut med ännu en fjärdedel.

En dräng sjöng marschen för Florell.

942. POLSKA

efter Hedström

♩ = 152

Polskan har mazurkans karaktäristiska egenskaper.

943. *V A L S*

$\text{♩} = 69$

944. POLSKA

efter Lisme Per

♩ = 126
 V 2 g.
 □ 1 g.

Till polskan sjöngs följande text:

Och ing-a ri-ke-do-mar har jag haft, och ing-a ri-ke-do-mar är - vat.

Men Gud han gi-ver mig mitt da - ge - li - ga bröd, him-mel-ri - ket

en gång då jag dör; då har jag ri - ke - dom för - vär - vat.

945. POLSKA

after modern

♩ = 132

Till polskans första repris hörde följande text:

946. BRUDMARSCH

Denna och följande elva låtar äro upptecknade efter tobaksspinnaren *E. Eriksson* från Nås, numera bosatt i Falun. Eriksson, som var något skadad i vänstra handen, hade svårt att på fiolen i fullt tillförlitligt skick återge de olika melodierna, men genom att även sjunga dem sökte han på bästa sätt klarlägga det han ville ha fram. Några av sina låtar både sjunger och spelar han på ett typiskt gammaldags sätt, och med en tonskala vari kvartstoner fullt av siktligt ingå.

Då Eriksson spelat marschen anmärkte han: »I de raka tonerna i början, som låta så enformigt, skall man 'vingla' så man får musik» d. v. s. man bör inlägga flera prydnadsfigurer, vilket var detsamma som att 'krusa'.

Låten hade varit Erikssons föräldrars brudmarsch. Han hade lärt den av modern, som sjungit den.

(K. S.)

947. BRUDMARSCH

Tonartsförhållandena i denna marsch äro mycket oklara. Låten, som ger intryck av att ursprungligen ha spelats i moll, får genom Erikssons utförande en tydlig dragning åt dur. Sålunda spelades på flera ställen i stället för *f* en ton ungefär mitt emellan *f* och *f**is*s, och i stället för *c* en ton närmare *c**is*s. Som upptakt togs i första reprisen en ton mellan *g* och *g**is*s, men upptakten i andra reprisen blev rent *g**is*s.

Om ovanstående ganska vanliga företeelse i någon mån kan skyllas på falskspelning på grund av Erikssons ofärdighet i vänstra handen, torde dock denna osäkerhet i tonartshänseende till stor del vara ett utslag av den ändrade smakriktning, som — genom förvanskning från de äldre kyrko- och molltonarterna till de mera lättspelta durtonarterna — pågått under de senaste decennierna.

(O. A.)

948. BRUDMARSCH

Eriksson uppgav att låten skulle vara från Malung. Han hade hört Malungspojkar spela den på väg till Romme hed. (K. S.)

949. *P O L S K A*

* Denna och liknande figurer togos ibland som trioler.

Låten är troligen en Malungslåt och torde härstamma från Lisme Per. (O. A.)

950. M A R S C H

»Det skall vara fullt med drillar, isynnerhet på alla långa toner», anmärkte Eriksson. (K. S.)

951. P O L S K A

kallad »fem och tjugo»

En finne satt i kyrkan och sov. Då han vaknade, började han yrvaken sjunga denna polska, vilket åsamkade honom tjugofem riksdalers böter.

(K. S.)

952. P O L S K A

Låten kallades »Skiffels Olas polska.»

(K. S.)

953. V A L S

När jag var li - ten, då gick — jag en gång - - -

1. 2.

1. 2.

954. *V A L S*

Valsen, varav denna melodi är en intressant variant, är mycket spridd i Dalarna och annorstädes.

Jfr. n:r 284, h. I. och n:r 683, h. II.

(O. A.)

955. *P O L S K A*

956. *P O L S K A*

»Här kan man krusa som man vill», säger Eriksson.

(K. S.)

957. P O L S K A

Detta var den äldsta polska Eriksson kände till.

(K. S.)

958. P O L S K A

Denna polska är upptecknad efter *Hed Lars Nils Olsson* i Heden, Nås socken.

(K. S.)

959. VALLÅT

$\text{♩} = 92$

Ser du nån vac - ker en gos - se, så be'n gå it - a mä.

Fast han bruk' to - bak, fast han bruk' to - bak, så hjälp föll int hä.

Ovanstående vallåt jämte de tvenne efterföljande melodierna äro upptecknade efter *Tillmans Sara* i Storbyn, Nås finnmark. Hon hade förr blåst både psalmer och visor på horn, men numera lagt bort hornet och sjöng i stället sina låtar.

Vallåten brukade Tillmans Sara spela när något kreatur förkommit. Grannarna förstodo då vad som hänt, och kommo till hjälp.

Då kreaturen skulle ut på vall om morgonen använde hon ej någon särskild låt, utan blåste i stället en psalm, t. ex. »Min gärning nådigt skåda». (K. S.)

960. BRUDMARSCH

efter Hannises Erik

Marschen användes även som skänklåt.

Hannises Erik var duktig på fiolen »redan innan han lärt sig katekesen». Det berättades att han som pojke blev buren till dansen, när det var vinter och han skulle spela. När han som gammal spelade sina älsklingspolskor, brukade han falla i gråt.

(K. S.)

961. V I S A

Gånglåt

Denna visa utgör med säkerhet stommen till en förr i Mockfjärd mycket populär brudmarsch, spelad av Frisell. (Jämför n:r 1028). Ett stort antal gånglåtar och marscher äro också ursprungligen byggda på äldre vismelodier som, då de haft den för marsch lämpliga taktindelningen (två-takt), usurperats och använts som sådan.

(O. A.)

962. BRUDMARSCH

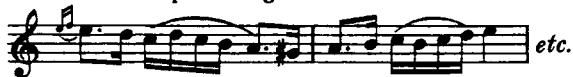
Denna och nästpåföljande tre låtar äro upptecknade år 1919 efter en gammal spelman, benämnd *Fallbacks Anders*. Han var från Järna och född 1855 samt hade lärt spela av Monings Mattis i Järna. (K. S.)

963. P O L S K A

* Ungefär mitt emellan *f* och *fiss*.

De två första takterna i andra reprisen togos ibland så:

964. P O L S K A

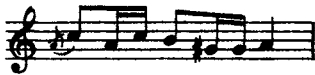

Fiss spelades konsekvent överallt, däremot togs *g* och *giss* mera obestämt.

965. P O L S K A

Ibland togs första takten i andra
reprise så:

* * På dessa ställen spelades en ton närmare *ciss* och *fiss*, men då Fallbacks-Anders sjöng låten blev det *c* och *f*.
(K. S.)

966. V A L S

Valsen är upptecknad efter *Lars Gullbrand* i Järna, född 1871. (K. S.)

967. *V I S A*

Du har lå - tit din kär - lek få för - svin - na, lik - som stjär - nan på
 him - me - len den blå. Du har lå - tit din kär - lek få för - svin - na, att jag
 ald - rig dig ä - ga kan få. Men ett är det jag vill dig sä - ga: om jag
 ald - rig dig får ä - ga, ing - en gos - se be - ha - gar mig mer.

* Ibland togs *c*, ibland *ciss* eller en ton mitt emellan *c* och *ciss*.

Denna jämte följande tvenne visor äro upptecknade efter *Torp Greta Lars-*
dotter i Järna. (K. S.)

968. V I S A

♩ = 72

Det är så mång-a fa-ror i värl-den ge-nom-gå, för
 mig som ung mänd' va-ra och li-tet rätt för-står. Jag
 är en fat-tig flic-ka, för vad man ser och vet.

F, *ess* och *c* sjöngs något högre än i modern tonskala.

Melodien verkar ofullständig och räckte ej till texten, till vilken ännu en strof hörde. (K. S.)

969. *VISA*

♩ = 80

Vin - te - ren tar än - da, och som - ma - ren be - gyn - ner, och

al-la blad och blom-mor de gro. Och lil-jan ut-i lun-den un-der

da - len upp - rin - ner, och du - van i e - ken har bo.

Men lär-kan och and-ra fåg-lar snäll, de spe-la ut-i lun-den så

vällt, de hål - la in - tet upp förr - än den mör - kas - te kväll.

* Rytmen skiftade så att ibland kom denna och efterföljande takt närmare detta utseende:

(K. S.)

970. VALLÅT

Locklåt

♩. = 48

♩ = 56

♩ = 72

♩ = 96

♩ = 120

agitato

f

mf tranquillo

agitato

lugnare

rit.

• Närmare:

Denna och följande vallåt ha upptecknats efter *Västhed Karin Lundvall* från Järna.

(K. S.)

971 a. VALLÅT

* På dessa ställen togs en ton ungefär mitt emellan *c* och *ciss*.
 En variant av samma vallåt hade följande utseende:

971 b.

972. BRUDMARSCH

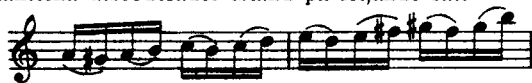

Marschen är från Äppelbo och spelades av pastor *P. Persson* i Falun. Denne hade i sin ungdom hört låten av äldre spelmän i Äppelbo. (K. S.)

973. SKÄNK LÅT

Tredje och fjärde takterna utbroderades ibland på följande sätt:

Vissa delar av en låt varierades ibland på olika sätt, beroende på spelmännens temperament. När de riktigt kommo i farten sökte de lägga in så mycket drillar och »krus» som möjligt. Drillar på obetonade åttondelar voro vanliga, men varierade ofta vid omtagning.

Även denna låt är från Äppelbo och spelades av pastor Persson. (K. S.)

Melodien är en variant av Oxbergsmarschen. Jämför Ljuder Anders n:r 320, h. I. (O. A.)

974. VALLÅT

Vallåten härstammar från Äppelbo och är meddelad av pastor Persson. Den sjöngs av vallkullorna och har troligen förr blåsts på horn. Enligt pastor Perssons utsago användas ännu vallåtar i Äppelbo. (K. S.)

975. P O L S K A

Kringeldans

Polskan kallades »*Sutt i Sulen*».

Första reprisen är en variant av Orsapolskan, men spelas här i dur, dock har *fiss* i första takten en dragning åt *f*, och *ciss* i sista takten togs mitt emellan *c* och *ciss*.

Kringeldansen eller Kringluleken (slängpolska), dansades mycket i Gagnef, Mockfjärd och Floda, och är, efter allas mening, äldre än den egentliga polskan. Kringluleken dansades ungefär som den skånska slängpolskan.

(O. A.)

976. *P O L S K A*

$\text{♩} = 138$

977. P O L S K A

Matteses Ols Pers polska

♩ = 138

Sista takten i första och första takten i andra reprisen spelades ibland så;

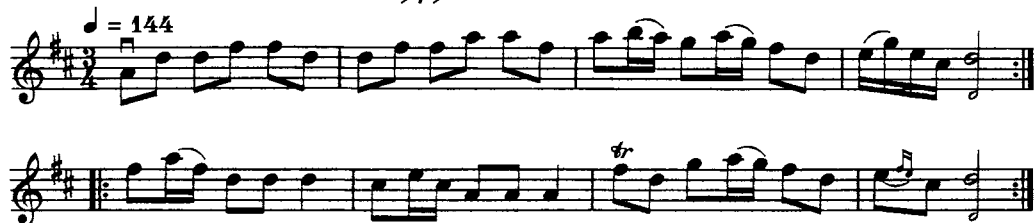
Matteses Ols Per var en gammal spelman från Björbo.

978. *P O L S K A*

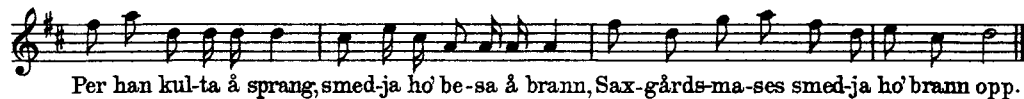

Vid ett besök hos Tillman 1921 spelade denne första reprisen av polskan i moll, den andra i dur.

979. P O L S K A

Till polskan meddelade Tillman följande text:

Jfr. n:r 976.

Melodien torde utgöra en variant till den bekanta Skräddarepolskan. Se anmärkning vid n:r 49, h. I.

980. *P O L S K A*

* Här har tydligen borttappats en taktdel, med resultat att reprisen ej fått det för polskan typiska slutfallet. Sannolikt ha de båda sista takterna haft detta utseende:

Polskan skall, enligt Tillman, vara mycket gammal och ha spelats i slutet av 1600- eller början av 1700-talet av Saras Erker. (O. A.)

981. P O L S K A

$\text{♩} = 152$

Ald-rig blir den bru-den jung-fru me-ra, ald-rig får hon kro-na mer.

Ald-rig blir hon, ald-rig får den bru - den kro - na mer.

Denna var första polskan efter vigseln, varunder alla skulle dansa med bruden. Var och en, som dansade med bruden, brukade erlægga en styver till spelmannen.

Fördansarna kallades det par, som dansade i hörnet mitt för spelmannen.

982. P O L S K A

Första reprisen sjöngs med följande text:

983. P O L S K A

Just på detta sätt spelade Tillman låten, med *c* och *ciss*, *g* och *giss* omväxlande i andra repisen. I första repisen togs dock konsekvent *fiss* och *g*.

Låten är identisk med Skvaltkvarnspolskan och spelas överallt i Dalarna, ibland i dur, ibland i moll.

Jfr. n:r 585 och 662, h. II och n:r 327, h. I.

I Floda sjöngs till polskan denna text:

Vi ska dansa, vi ska sjunga, trall . . .

Se'n ska vi ta på brudpigo,

Se'n ska vi ta på själva brua!

(O. A.)

984. *P O L S K A*

$\text{♩} = 144$

985. *P O L S K A*

♩ = 152

986. P O L S K A

♩ = 144

Här den som int' ä les - sen.

Finalen togs ibland så här:

987. P O L S K A

♩ = 152

Jfr. Karns Hans n:r 153, h. I.

Polskan, vars båda sista repriser gå under namn av Jössehärads polska, har länge spelats i Dalarna. I det skick, vari den här föreligger, spelas den även i Uppland, där den upptecknats från nyckelharpspelaren Jonas Skoglund från Tierp. (O. A.)

Tillman hade vid ett tillfälle hört en gammal gumma i Floda, vid namn *Näm Karl Karin*, spela polskan. »Spelmannen blev full, och då tog kullan fiolen och fortsatte.»

988. P O L S K A

Polskan spelades i en något förenklad version av en spelman vid namn
Ingels Jan Andersson från Stora Skedvi. (O. A.)

989 a. BRUDMARSC H

Skullbräddlek

$\text{♩} = 88$

bis

bis

V

Stämm.

Marschen kallades för Floda brudmarsch och spelades i kyrkan »som den förnämsta.» Den skall vara av Saras Erkers låtar och torde således ha spelats i Floda redan i slutet av 1600- eller början av 1700-talet.

Jfr. Frisell n:r 1027. Se även E. J. Thunstedt, Lekar och Låtar, n:r 1.

A - bas.

990. BRUDMARSCH

$\text{♩} = 100$

Marschen användes mycket av en gammal spelman i Floda, som hette
Harvpigg Olof.

991. BRUDMARSCH

A - bas.

$\text{♩} = 92$

Marschen, som skall vara mycket gammal, spelades även av Lars Åhs, dock i någon avvikande version samt med ännu en repris. Åhs hade marschen från Järna.

Jfr. n:r 468, h. II.

(O. A.)

992. BRUDMARSCH

»Björs Olas marsch»

♩ = 100

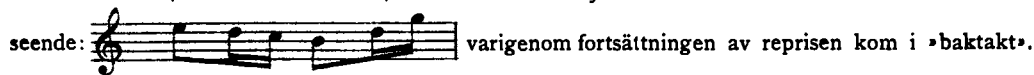
Denna marsch spelades mycket i början på 1800-talet av Björs Olle Johansson. Björs Olle skall ha varit bördig från Ål och en mångsidigt begåvad spelman. I unga år sände fadern honom till Stockholm i skräddarelära, och då han kom hem hade han lärt sig spela fiol, klarinett och basfiol. Klarinetten var dock hans älsklingsinstrument, och på den vann han stor färdighet. Han blev sedermera skogsvaktare under Nyhammars bruk i närheten av Floda och dog där på 1830-talet.

(O. A.)

993. BRUDMARSCH

* På detta ställe har företagits en ändring och ett tillägg. Tillman sammandrog nämligen takten till två fjärdedels tidsvärde, så att den fick följande utseende:

Denna marsch har — i likhet med efterföljande — säkerligen ej den höga ålder som t. ex. nr 990 och 991, men spelades faktiskt på ett bröllop under 1840-talet. Den blev sedermera vanlig såsom bröllopsmarsch, och då dragspelet omkring 1875 blev infört till Floda och melodien kunde läras på dragspel, blev den allmän i dessa trakter.

994. BRUDMARSCH

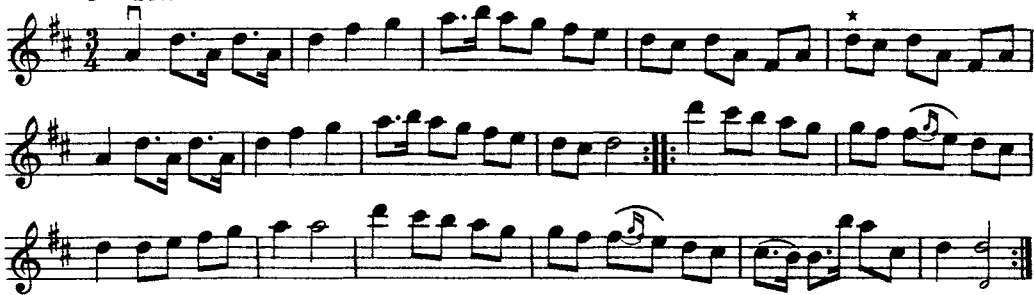
$\text{♩} = 92$

* Eller:

Även denna marsch spelades på dragspel och blev mycket omtyckt i Floda.
Jfr. E. J. Thunstedt, Lekar och Låtar, nr 11.

995. P O L S K A

♩ = 152

* Övertalig takt.

996. P O L S K A

Melodien är mycket spridd i hela landet och går vanligen under namn av *Gökpolskan*. I de flesta fall tagas de två första tonerna flageolett på *g*-strängen. (O. A.)

997. V A L S

Melodien har Tillman lärt av sin faders farbroder. Valsen infördes först under mitten av 1800-talet till Floda och blev genast populär. De första valserna, som dansades i Floda, kallades för *Stigvals* eller *Lårbox* och kommo västerifrån, troligen med hästhandlare från Norge. (O. A.)

998. V A L S

♩. = 63

bis

Valsen spelades av Tillmans fader, som lärt den av sin farbroder.

Melodien har förr spelats i hela landet och påträffas ofta i handskrivna notböcker från senare hälften av 1800-talet.

(O. A.)

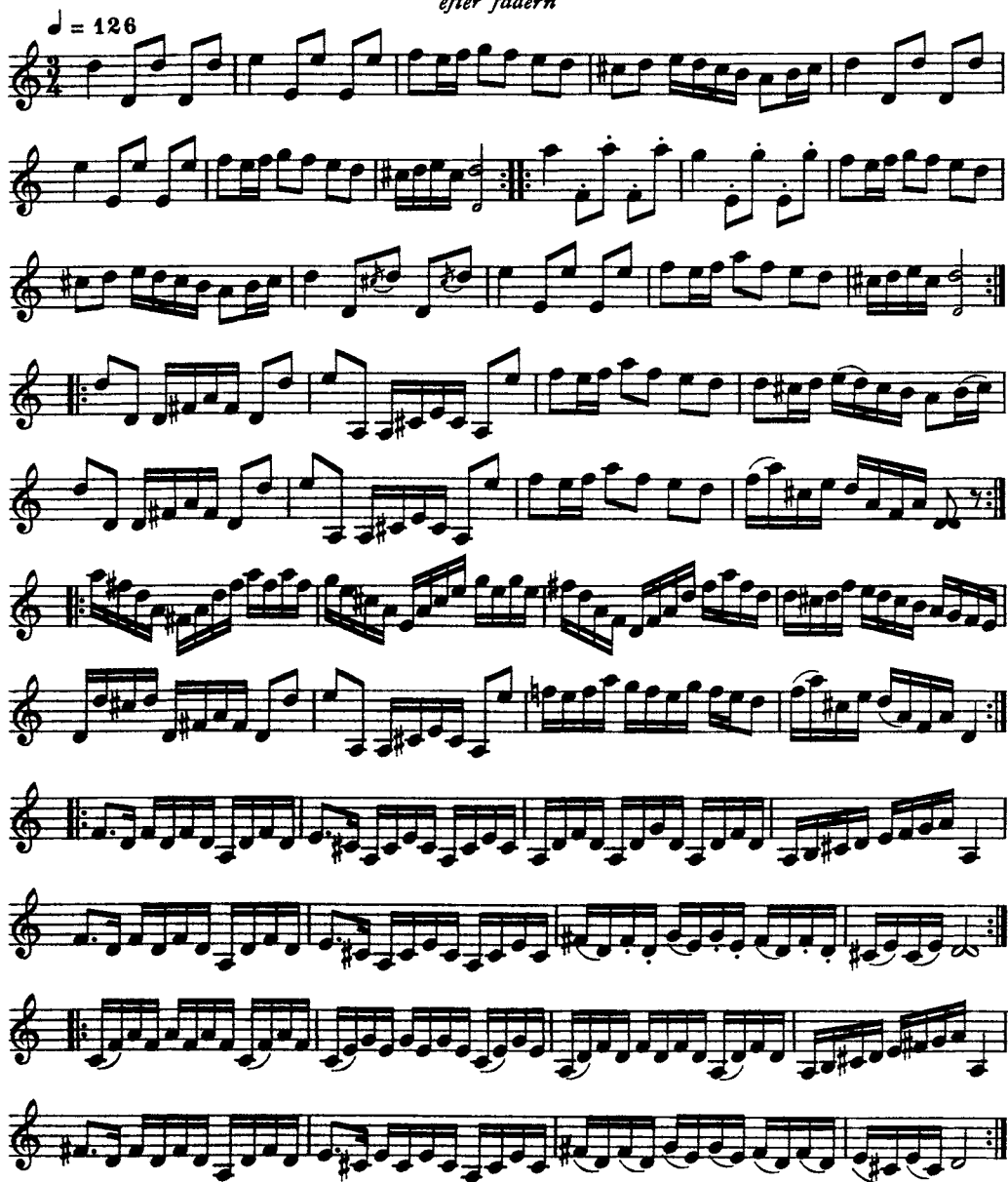
999. BRUDMARSCH

efter fadern

 $\text{♩} = 100$

Denna marsch spelade Tillmans fader mycket på bröllop, så att den till sist började kallas »Isak Olas marsch».

1000. P O L S K A

efter fadern

Tillmans fader hade lärt polskan av Lasses Jöns Ersson.

Hins Anders i Mora spelade polskan, men ej i sin helhet, utan endast de fyra första repriserna. Den är ej någon Dalalåt och har troligen införts till Dalarna av Hins Anders' broder Lars från Mora, som var notkunnig och hade flera polskor av denna typ på sin repertoar. Polskan spelas i den version, vari den här framträder, även i Östergötland.

Jfr. bl. a. Fredin, Gotlandstoner, nr 351.

(O. A.)

1001. P O L S K A

efter fadern

♩ = 126

Tillmans fader hade lärt polskan av Hins Anders.

Låten kallades på Gotland för »*Friarpolskan*».

Jfr. Fredin, Gotlandstoner, n:r 361.

(O. A.)

1002. P O L S K A

efter fadern

♩ = 152

Polskan spelades mycket av Lasses Jöns Ersson.

1003. P O L S K A

$\text{♩} = 132$

1. 2.

Flag. Flag.

1. 2.

Tillman har polskan efter en spelman vid namn *Thunstedt*.

1004. P O L S K A

efter fadern

♩ = 144

Polskan är av Lasses Jöns Erssons låtar.

1005. V A L S

♩ = 69

Efter första takten i sista reprisen har tydligen en takt uteglömts, troligen av följande lydelse:

(O. A.)

1006. V A L S

efter fadern

♩ = 69

Fadern har lärt denna låt av Lisme Per från Malung.

Valsen är allmän över hela landet.

(O. A.)

1007 a. V A L S

efter fadern $\text{♩} = 69$

1. 2.

1. 2.

Stämnn.

1007 b.

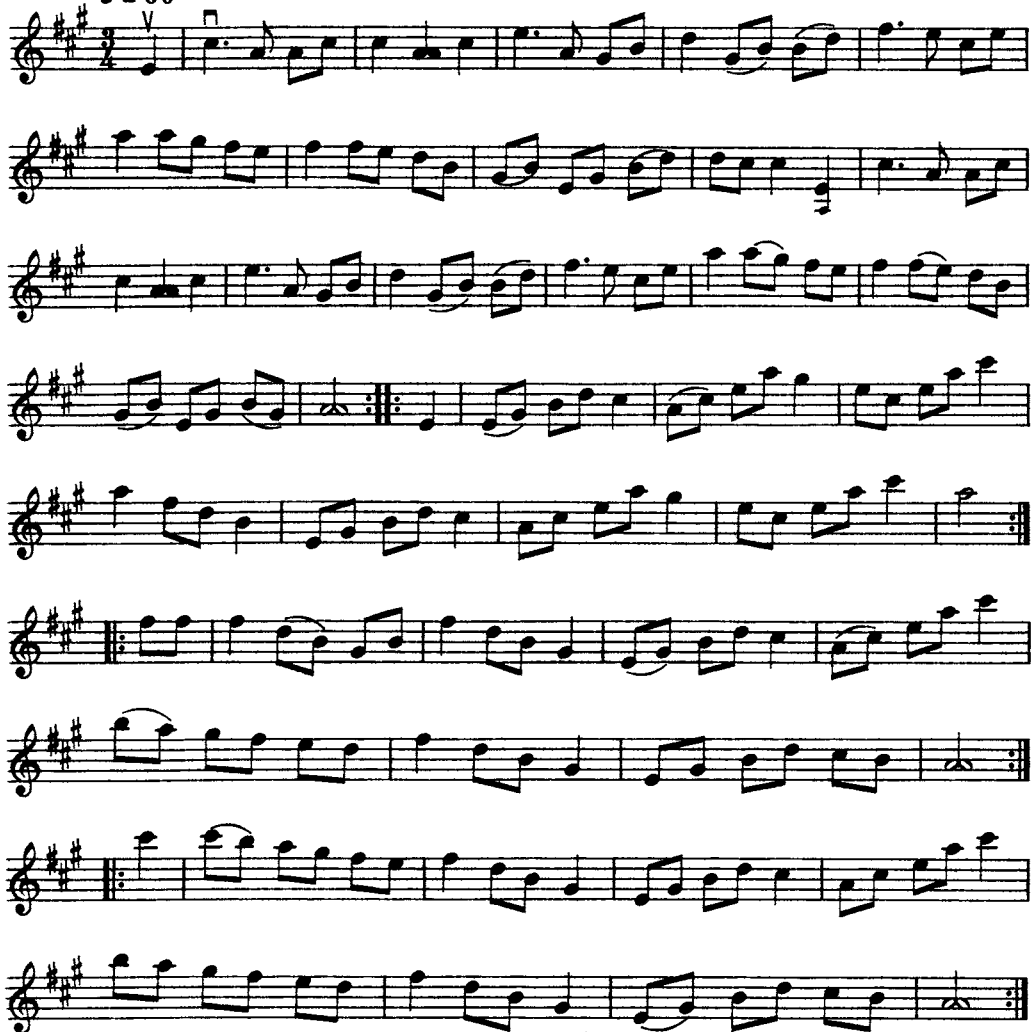

Även denna vals spelades av Lisme Per. (Jfr. n:r 815.)

Melodien är, i likhet med den föregående, mycket vanlig och är känd av de flesta spelmän. (O. A.)

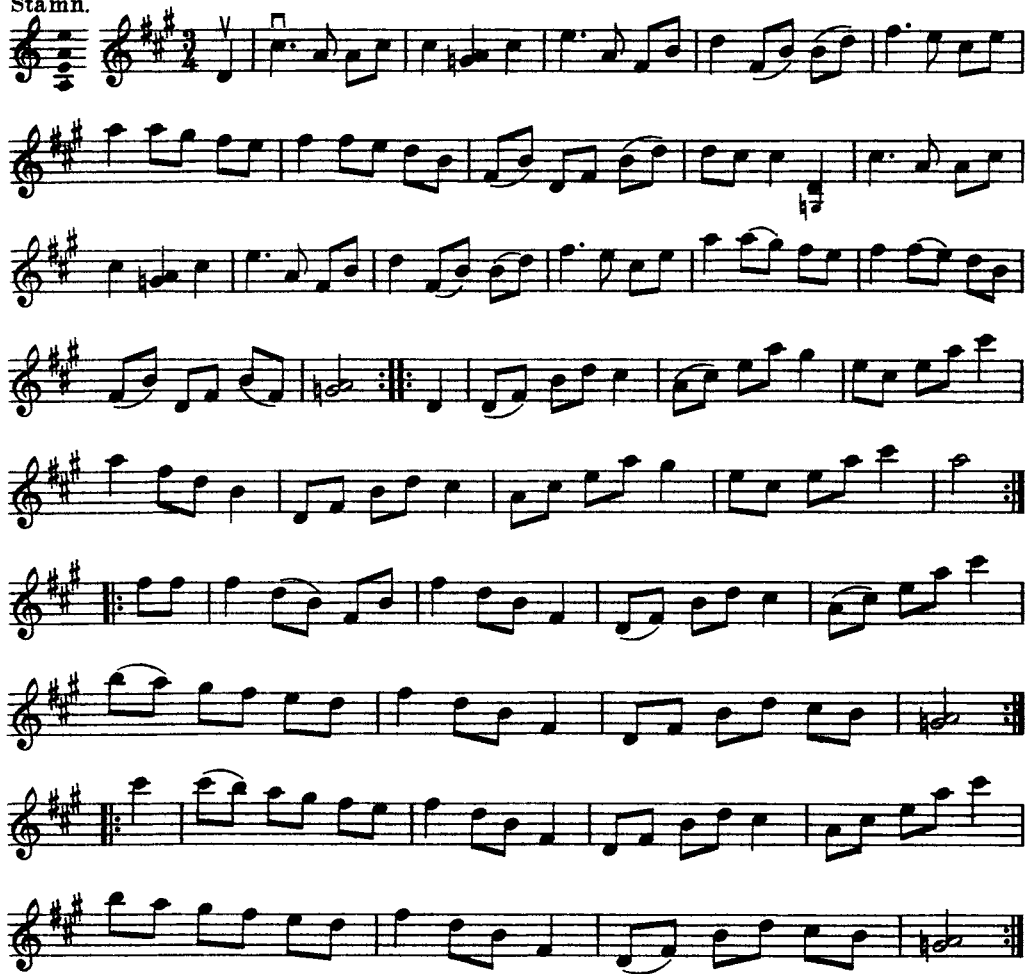
1008 a. V A L S
efter fadern och Lisme Per

$\text{♩} = 69$

1008 *b.*

Stämn.

1008 b.

Stämn.

1009. SKÄNK LÅT

$\text{♩} = 58$

Ja— vem, ja— vem skall skå-len till - hö-ra, min lus-tig— kam-rat?

Det lu-tar så till: du drick som du vill, tri klun-kar å— rad! Så

kom där då in - gen klan-der å - stad om af - to - nen.

* På dessa ställen spelade Tillman en ton ungefär mitt emellan *f* och *fiss* samt *c* och *ciss*. I de båda efterföljande takterna togs däremot *fiss* och *c*.

Låten var brudens skänklåt och förekommer ännu på bröllop i Floda. Den spelades när bruden under bröllopet »begåvades» med pängar, vilka insamlades av några gubbar. Samtidigt bjöds traktering: brudgummen bjöd brännvin, bruden tilltugg.

Jfr. Troskari Erik Persson n:r 836.

(O. A.)

1010. SKÄNK LÅT

$\text{♩} = 104$

Her-re ung— Her-re from, öpp-na på din pen-ning-pung!

Her-re ung— Her-re from, öpp-na på din pen-ning-pung!

Giv den ras-ke— spe-le-man, giv den ras-ke—

spe-le-man, som kan så vac-kert spe-la, ja— spe-la.

Skänklåten spelades när man tog upp spelmanspängar åt spelmannen.

I stället för orden: »som kan så vackert spela», har man före dragspelstiden sjungit: »Som nyttjar strängar, ja strängar».

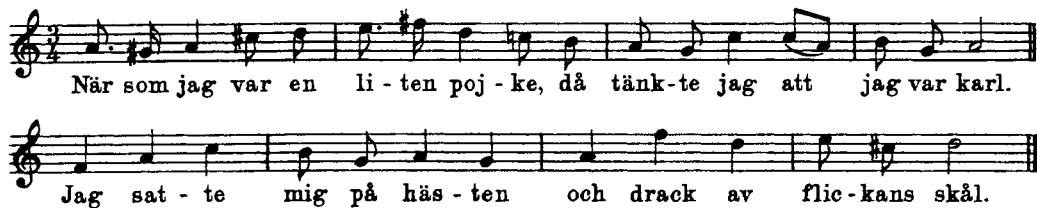
Jfr. E. J. Thunstedt, Lekar och Låtar, nr 29.

(O. A.)

1011. P O L S K A

Polskan, som ansågs vara en gammal Flodalåt, sjöngs med följande text:

Till samma melodi sjöng en gammal man i Floda en »ramsa» av följande innehåll:

Ose battji a demonattji, som bor i palma å redobe.
 Man sjåkån subadalje väl var en redlig bock.

1012. *V I S A*

Till visan sjöngs följande text:

Jag har en vacker vän utvalt,
Den jag har älskat över allt,
Den jag har tänkt skall bli min tröst,
Och vila vid mitt ömma bröst.

Denna visa sjöngs förr, enligt Tillmans fader, av tärnorna på bröllopet
under begåvningen, omedelbart efter skänklåten. (O. A.)

1013. VISA

Långsamt.

Vers 2: Kannor och krus, uti vårt hus.

Spela och dansa tills dagen blir ljus!

Tillman har lärt visan av en äldre gumma i Floda.

1014. GAMMAL KRIGSMANSVISA

Text: Med glädje sjunges om ett slag,
Som uti Paris stode.
Kronprinsen kommenderar själv:
»Gossar, varer kvicke!»

Visan sjöngs av Tillmans morfar.

1015. PSALM
Gamla psalmboken n:o 214

Melodien sjöngs till texten:

»Himmelriket liknas vid tio jungfrur,
Som voro av olika kynne».

En gammal kvinna i Floda vid namn *Halvars Maria Larsdotter* sjöng låten. Hon brukade även blåsa den på kohorn.

Jfr. Thunstedt: *Lekar och Låtar*, n:r 35 och Ahlström: 300 Nordiska Folkvisor, n:r 85.

Se även Frisell n:r 1066.

(O. A.)

1016 a. POLSKA

♩ = 160

Stämmn.

Slutfallen i andra och tredje repriserna äro ej de för polskan karaktäristiska. Låten i sin helhet ger ej intryck av någon högre ålder och påminner mera om mazurkan. (O. A.)

1017. HUPPLEK

Låten, som även spelades som gånglåt, är ursprungligen en gammal visa med text: »Jag blåste i min pipa, och straxt kom där en duva fram»...

Huppleken med sina olika turer dansades mycket i Floda före den tiden då valsen gjorde sitt intåg i trakten.

Melodien har Tillman hört av sin fader, vilken i sin ordning lärt den av äldre spelmän. Gammalt folk i Floda berättade att de i sin ungdom hört en f. d. soldat vid namn *Rännare* blåsa den i säckpipa (»pöse»).

Andra repriserna återfinnes i n:r 720, 724 och 763.

Jfr. Thunstedt, Lekar och Låtar, n:r 39.

(O. A.)

1018. BJÖRNDANSEN

Gammal långdans

Gamla gubbar brukade dansa Björndansen om morgnarna vid bröllopen.
Den användes mycket i Floda i äldre tider.

Jfr. Timas Hans n:r 20, h. I.

(O. A.)

1019. VALLÅT

Limkullasleken

Långsamt.

D. C. al Fine:
(*I raskare tempo*)

gliss.
kons svar

Tillman hade vallåten efter sin fader, som hört sin mormoder sjunga den.
Mormodern skulle ha lärt den av en Limakulla.

1020. VALLÅT
efter Halvars Maria Larsdotter

1021. POLSKA

♩ = 138

1022. P O L S K A

efter Lasses Jöns

Tillmans fader, som lärt polskan ar Lasses Jöns, brukade blåsa den på bleckpipa.

Polskan, som även användes till brännvinslåt, sjöngs med tillhörande text i olika landsdelar, bland annat i Västergötland och Skåne. Tonarten är i de flesta varianter *d*-moll. Även Höök Olof Andersson i Västgärde och Ris Kerstin Persson i Blecket ha polskan i sina repertoarer. Se h. IV.

(O. A.)

1023. P O L S K A

♩ = 138

Myc-ket bränn-vin kan jag in-te gi-va dig, för jag har för li-te
 u-ti min bu-telj. Su-per du dig full, ram-lar du om-kull.
 Så gör jag, å så gör du, å så gör kyr-ko-her-dens dräng-ar.

En variant av melodien spelades i Mora.

Jfr. Ljuder Anders n:r 317, h. I.

1024. P O L S K A

Ovanstående polska jämte de tvenne efterföljande melodierna äro avskrifter ur en gammal notbok från början av 1800-talet, vilken tillhört Björs Olle Johansson. Låtarna ha meddelats av Olof Tillman. (O. A.)

1025. P O L S K A

1026. *P O L S K A*

1027 a. BRÖLLOPSMARSCH

Skullbräddlek

♩ = 96

The musical score consists of five staves of music in G major (one sharp). The tempo is marked as ♩ = 96. The first staff begins with a 'V' marking and ends with a 'bis' marking over a repeat sign. The second staff includes a 'rit.' (ritardando) marking. The third and fourth staves continue the melodic and harmonic development. The fifth staff concludes with another 'rit.' marking.

Första reprisen har nio takter. I andra versioner av denna låt är antalet vanligen åtta. Det udda antalet i denna version beror icke med säkerhet på upprepningen av fjärde taktens, utan sannolikt på den för övrigt tilltalande utvikningen, som göres genom sjunde taktens andra och åttonde taktens första hälft:

A short musical phrase in G major, consisting of a quarter note G, an eighth note A, a quarter note B, and a quarter note A.

etc.

ningen den vanliga — alltså, från sjunde taktens räknat:

A full musical measure in G major, consisting of a quarter note G, an eighth note A, a quarter note B, an eighth note A, a quarter note G, and a quarter note F#.

I Olof Tillmans version (se n:r 989) upprepas även sjunde taktens:

The same musical phrase as in the previous block, repeated: a quarter note G, an eighth note A, a quarter note B, and a quarter note A.

varigenom reprisen får tio takter.

Stämn.

Marschen spelades i kyrkan ifrån läktaren, vars bröstvärn kallades *skullbrädd*. När vigselakten var fullbordad, skulle brudparet vända sig mot församlingen för att visa sig. Spelmännen spelade då en låt, stående vid skullbrädden. Så länge denna låt varade skulle brudparet stå till beskådande.

Frisell hade lärt låten av Klockar Per.

1028. BRUDMARSCH

Skullbräddlek

$\text{♩} = 100$

Fiolen stämdes: Vid omstämmning spelas de
två första takterna sålunda:

och sista takten:

Ibland utelämnar Frisell sjätte takten i första repisen.

1029. BRUDMARSCH

Skullbräddlek

Fiolen stämdes:

Vid omstämmning spelas tredje
och fjärde takterna sålunda:

Det kan ifrågasättas huruvida andra reprisens indelning är den rätta. Snarare visar reprisens byggnad att den skall ha en annan betoning, så att den figur, som nu bildar första satsens första halva takt, egentligen skall vara upptakt och taktens andra halvdel bör i stället komma på stark takt del. Slutet av första reprisen och början av andra skulle då te sig på följande sätt: (O. A.)

A - bas.

1030. MARSCHLEK

$\text{♩} = 96$

* Eller:

Första reprisen har här sju takter. Det är skäl att antaga att andra reprisens fyra sista takter även bildat avslutning för första reprisen. Är så förhållandet, skulle denna repris te sig på följande sätt:

(O. A.)

A - bas.

♩ = 96

1031. G Å N G L Å T

Melodien är en variant till den kända visan *Mikaelidagen*.

Jfr. n:r 110 och n:r 174, h. I.

(O. A.)

1032. G Å N G L Å T

A-bas.

♩ = 96

A-bas.

♩ = 100

1033. G Å N G L Å T

* På dessa ställen togs en ton mitt emellan *g* och *giss*.

** Denna ton drogs ut ad libitum.

I andra reprisen spelade Frisell konsekvent *h* i andra takten, men *b* vid upprepningen i sjätte takten.

Låten betecknade Frisell som en äkta gammal Mockfjärds-låt. Han hade lärt den efter By Annas Lars.

Jfr. Manne Anders Persson n:r 1083.

A-bas.

1034. *G Å N G L Å T*

* Denna ton drogs ut ad libitum.

Även denna melodi ansågs av Frisell vara en gammal Mockfjärds-låt.

A - bas.

1035. G Å N G L Å T

$\text{♩} = 100$

* Denna takt spelades av Frisell så:

Jfr. Lars Åhs n:r 469, h. II.

1036. POLSKA

$\text{♩} = 144$

3

tr

tr

3

1.

2.

sf sf

* Eller:

** Emellan *f* och *fiss.*

1037 a. P O L S K A

* Eller:

1037 b.

Stämn.

* Se anmärkning ovan.

Polskan kallades av Frisell för *Djur Fars polska*.

1038. P O L S K A

A - bas.

Sista repisen har nio takter. Näst sista takten är övertalig.

Frisell har själv komponerat polskan år 1907.

1039 a. P O L S K A

*Kringellek**A - bas.*

♩ = 160

Polskan är från Gagnef, enligt Frisell. Den spelas i Mockfjärd såsom den föreligger här ovan. Efterföljande version är ren Gagnefstyp.

1039 *b.*

Melodien företer vissa likheter med en polska från Älvdalen.

Jfr. Anders Lundin n:r 341 h. II.

(O. A.)

1040. POLSKA

♩ = 152

The main musical score consists of four staves of music in 3/4 time. The key signature has one sharp (F#). The tempo is marked as ♩ = 152. The first staff contains a melodic line with eighth and sixteenth notes, including an accented eighth note marked 'acc.'. The second staff continues the melody and includes a first ending bracket labeled '1.' and a second ending bracket labeled '2.'. The third staff features a double bar line with repeat dots, a key signature change to two sharps (F# and C#), and an accented eighth note marked 'acc.'. The fourth staff continues the melody with first and second endings. The piece concludes with a final double bar line.

* Eller:

An alternative ending for the piece, marked with an asterisk and the word 'Eller:'. It consists of a single staff of music in 3/4 time, starting with a key signature change to two sharps (F# and C#). The melody is a short phrase of four notes: a quarter note, an eighth note, a quarter note, and a dotted quarter note.

A-bas.

1041. P O L S K A

$\text{♩} = 144$

Polskan är av något modernare läggning och påminner genom sina slutfall om mazurkan.

Frisell hade lärt melodien av en Gagnefskulla, som sjöng den.

1042. P O L S K A

efter modern

Polskan sjöngs med följande text:

Tre tu - sen män från Dal - or - ten sprang, med spik - lag - da skor och
 klub - bor i hand, till att — för - sva - ra lan - dom. Och som - li - ga gick och
 som - li - ga sprang, som - li - ga trött - na in - nan de hann fram.
 Som - li - ga dog i skor - na.

Texten uppgavs äsyfta Engelbrekt och hans Dalkarlar.

Jfr. Lars Åhs n:r 466, h. II.

1043 a. *P O L S K A*

♩ = 152

Efterföljande version spelas i Gagnef.

1043 b.

1044 a. POLSKA

$\text{♩} = 152$

1044 b.

Stämn.

1045. *P O L S K A*

1046. HINS POLSKA

Stämmn. $\text{♩} = 144$

Fine.

D. S. al Fine.

Polskan är en gammal Mockfjärds-låt.

A - bas.

1047. P O L S K A

$\text{♩} = 144$

1048 a. P O L S K A

Kringellek

A - bas.

♩ = 144

Sådan melodien här ovan föreligger spelades den i Mockfjärd. Efterföljande version är Gagnefstyp.

1048 b.

1049. P O L S K A

Kringellek

♩ = 152

1050. P O L S K A

Kringellek

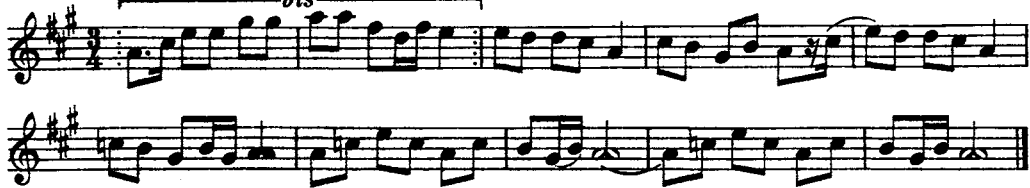
Polskan kallades *Mårdens kringluglek* efter en gammal gubbe i Mockfjärd vid namn *Mård*, född omkring 1810.

Mård dansade aldrig, utom när denna melodi spelades.

1051. P O L S K A

♩ = 152

bis

Jfr. Sjungar Lars. n:r 696.

1052. *P O L S K A*

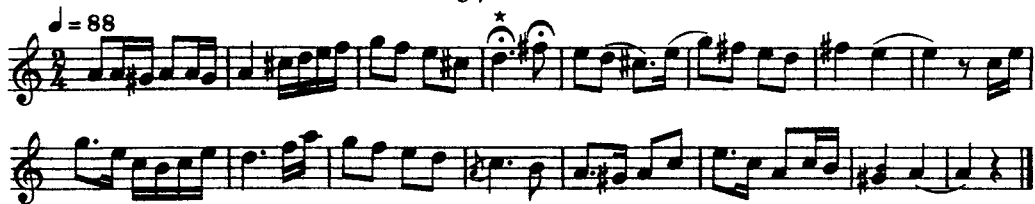
$\text{♩} = 152$

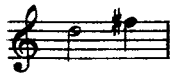
1053. *V I S A*

1054. V I S A

* Dessa toner utdrogos så att de fingo i det närmaste detta utseende:

Visan är spridd i olika versioner, och sjöngs med en text av följande lydelse:
 En visa vill jag sjunga om Sveriges norra gräns,
 som nyligen har timat här i norden, etc.

1055. *V I S A*

1056. *V I S A*

♩ = 92

1057. *V I S A*

Melodien sjöngs till texten: Och jungfrun hon gångar sig på högande berg
etc.

1058. V A L S

 $\text{♩} = 66$

This musical score is for a waltz in D major, 3/4 time, numbered 1058. The tempo is marked as quarter note = 66. The score consists of 12 staves of music. The key signature has two sharps (F# and C#). The time signature is 3/4. The music features a variety of rhythmic patterns, including eighth and sixteenth notes, and rests. There are several first and second endings marked with '1.' and '2.'. The score is written in a single system, with each staff representing a different voice or instrument part. The notation includes various musical symbols such as clefs, key signatures, time signatures, and dynamic markings like 'V' (forte) and 'z' (zaccato).

1059. V A L S

$\text{♩} = 66$

bis

bis

S

Fine.

D.S. al Fine.

A - bas.

1060. *P O L S K A*

♩ = 152

1061. *P O L S K A*

♩ = 152

A - bas.

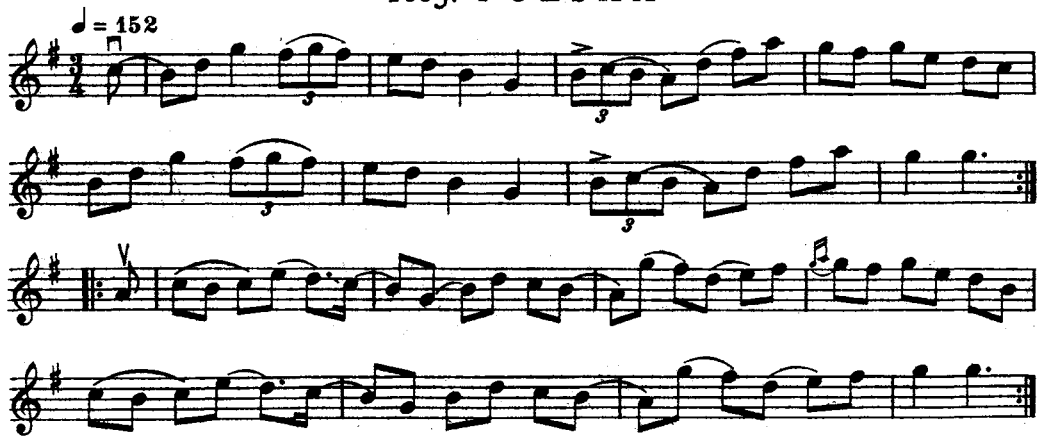
1062. *P O L S K A*

♩ = 152

Denna polska har Frisell lärt sig av en norsk skräddaregesäll, som sjöng den.

1063. *P O L S K A*

1064. P O L S K A

♩ = 144

Polskan kan, i likhet med föregående melodi, ej sägas besitta någon högre ålder. De visa båda tydliga släktdrag med mazurkan.

(O. A.)

1065. VALLÅT

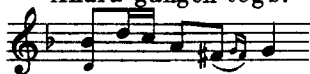
Vallåten har blåsts på bockhorn.

1066. P S A L M

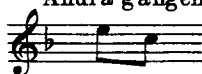
Gamla psalmboken n:r 214

*Andra gången togs:

**Andra gången:

»De tio fåvitska jungfrurna».

Jfr. Tillman n:r 1015.

1067. *V I S A*

♩ = 54

Frisell har lärt visan av Hjort Anders Olsson.

1068. P O L S K A

Kringellek från Gagnef

♩ = 144

Tonartsförhållandena i denna polska äro mycket oklara. Sålunda omväxla *f* och *fiss* i första reprisen, *c* och *ciss* i andra. *H* förekommer konsekvent i båda repriserna. (O. A.)

1069. *P O L S K A*

♩ = 144

1070. KRINGELLEK

En version av polskan spelades i *d*-moll av Timas Hans Hansson i Ore.
Jfr. n:r 51 h. I.

(O. A.)

1071. KRINGELPOLSKA

1072. KRINGELPOLSKA

1073. KRINGELPOLSKA

Polskan förefinnes i olika varianter, såväl i Dalarna som Jämtland och annorstädes. Versionen här är ren Gagnefstyp. (O. A.)

1074. KRINGELPOLSKA

♩ = 144

1075. KRINGELPOLSKA

$\text{♩} = 1\frac{1}{4}$

1076. KRINGELPOLSKA

1077. *KRINGELPOLSKA*

$\text{♩} = 144$

1078. *KRINGELPOLSKA*

1079. P O L S K A

* Här spelades en ton mitt emellan *c* och *ciss*.

* * Emellan *g* och *giss*.

1080. P O L S K A

efter Djur Anders

A - bas.

♩ = 160

En variant av polskan spelades av Lars Åhs, som lärt den av Lisme Per.

Jfr. nr 432 h. II.

A - bas.

1081. P O L S K A

♩ = 160

Frisell spelar samma polska, men mera utbroderat och i annan tonart än Manne Anders Persson.
Jfr. n:r 1079.

A - bas.

1082. P O L S K A

$\text{♩} = 152$

Andra reprisen har endast sju takter. Att den emellertid ursprungligen haft åtta takter är tydligt. I det skick, vari den föreligger, utgör den ett gott vittnesbörd om hur en melodi kan bli förvanskad och sönderspelad. Vid en närmare undersökning finner man att reprisens senare del, efter »vändningen», borttappat vissa takttdelar, som finnas i dess förra hälft. Sålunda är första takttdelen i första och andra takterna borta, varigenom eftersatsen, förutom mistning av en takt, får en annan betoning än försatsen.

Inskjutas dessa takttdelar på sina respektive platser, får reprisen i sin helhet detta utseende:

Slutfallet i reprisen är dock ej det för polskan typiska.

Hela låten visar att den tillkommit i en senare tid, då polskan och mazurkan stritt om herraväldet, ty första reprisen har mycket gemensamt med mazurkan, då däremot den andra i sin byggnad har polskans kännetecken.

Jfr. första reprisen med Frisell n:r 1041.

(O.A.)

A - bas.
♩ = 88

1083. G Å N G L Å T

